

สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

วิทยานิพนธ์

ของ

วศิน เรืองจันทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**PROBLEMS AND GUIDELINES FOR PEDAGOGICAL DEVELOPMENT
OF TEACHERS AT NAKHONRACHASIMA COLLEGE
OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY**

Wasin Ruangijuntra

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration**

July 2017

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายติน เรื่องจันทร์
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

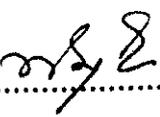

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

..... กรรมการ
(ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ดร.สิทธิชัย ดีสัน)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.จิตาภรณ์ เวียงวิเศษ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ดร.พัชณี กุศลทานันท์)
คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
71 ค.ศ. 2569

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
71 ค.ศ. 2569

ชื่อเรื่อง	สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา		
ผู้วิจัย	วศิน เรืองจันทร์		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.สิทธิชัย คีลัน	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสอนของครู และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์และหมวดวิชาที่สอน โดยศึกษาจากประชากรครู จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .838 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t - test Independent

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามหมวดวิชา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสอนของครู พบว่า
  - 1) ด้านปัญหาการสอนของครู คือ แผนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัยตามเทคโนโลยี ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการวัดผลและประเมินผล สภาพแวดล้อมทั่วไปยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้
  - 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการสอน ได้แก่ผู้บริหารและครูควรร่วมกันวางแผนการสอน ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความเป็นจริง ควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะและวิทยาการ ควรมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนที่หลากหลาย จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและทันสมัยเทคโนโลยี ผู้บริหารควรติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องควรจัดให้มีห้องสำหรับการพักผ่อน หรือสันทนาการในทุกอาคารเรียน

TITLE	Problems and Guidelines for Pedagogical Development of Teachers at Nakhonrachasima College of Agriculture and Technology	
AUTHOR	Wasin Ruangjuntra	
THESIS ADVISOR	Dr. Sripen Poldeah	Major Advisor
	Dr. Sittichai Deelon	Co – advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR 2017

ABSTRACT

The purposes of this research were to study problems and guidelines for pedagogical development of teachers at Nakhonrachasima College of Agriculture and Technology and to compare the teachers' opinions on pedagogical state at the college, classified by their experiences, and subjects taught. The sample consisted of the population of 65 teachers. The research tool was a questionnaire with the reliability of .838. The statistics utilized in this study were percentage, mean, standard deviation and independent t-test. The research results revealed that:

1. The sample's opinions on the pedagogical was overall found at a high level.
2. Having compared opinions of the sample with different experiences and subjects taught, no differences were found in overall and each aspect.
3. Having compared opinions of the sample with different experiences and subjects taught, no differences were found in overall and each aspect.
4. Their additional opinions on this issue were as follows: 1) Regarding the teachers' instructional problems, the lesson plans did not go along with the curriculum. Instructional tools were not modern and technology was not used. Adequate budget was not provided for purchasing the instructional materials. Teacher lacked knowledge and understanding of measurement and evaluation methods. And environment was not suitable for learning. 2) For recommended guidelines of instructional development, it was discovered that administrators and teachers should set an instructional plan together. Curriculum should be up-to-date and consistent with reality. Teachers should be supported to continue their studies in order to increase their knowledge and skills. Participatory activities with different instructional methods should be organized. Modern

instructional materials with technology should be provided. School administrators should regularly keep track on evaluating instructional performances. And there should be a room for relaxation or recreation in all school buildings.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร.สิทธิชัย คีลัน ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ ดร.ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวก ในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่าน คือ นายสุกฤต สุวรรณธาดา ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ นายจตุพร มหาพรหม ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ และนายวิรัตน์ อมรชัยกิจ ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ช่วยตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณะครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณครอบครัวเรื่องจันทร์ ที่เป็นกำลังใจ สนับสนุนและช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยจนสำเร็จทุกขั้นตอน

ประ โยชน์และคุณค่าจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณและแสดงความกตัญญูแก่บุพการี และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย

วศิน เรื่องจันทร์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีจัดการอาชีวศึกษา.....	9
หลักสูตรวิชาชีพ.....	14
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556	14
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557	21
การสอนวิชาชีพของครู	30
สภาพการสอนของครู	31
ด้านการวางแผนการสอน	31
ด้านการสอน	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	34
ด้านการวัดผลและประเมินผล	36
ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม	38
การสร้างคุณลักษณะในงานอาชีพ	40
รูปแบบการสอนวิชาชีพและทรรศนะเกี่ยวกับการสอนวิชาชีพ	42
การจัดการศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
งานวิจัยในประเทศ	49
งานวิจัยต่างประเทศ.....	52
3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	78
สมมติฐานของการวิจัย.....	78
วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	85
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้	85
ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป	86
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	95
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถาม	99
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม	101
ภาคผนวก ง แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	103
ภาคผนวก จ ค่า IOC และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	112
ประวัติย่อของผู้วิจัย	118

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ทำหน้าที่สอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ปีการศึกษา 2559.....	56
4.1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	63
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครู ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยรวมและรายด้าน	64
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครู ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการวางแผนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	65
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครู ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการสอน โดยรวมและรายข้อ	66
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครู ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	67
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครู ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ.....	68
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครู ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ.....	69
4.8 เปรียบเทียบสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวมและรายด้าน.....	70
4.9 เปรียบเทียบสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน โดยรวมและรายด้าน	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 4.10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนา เพื่อการพัฒนา
การสอนของครูในวิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีนครราชสีมา 73

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 ในมาตรา 22 ถึงมาตราที่ 30 กล่าว โดยสรุปว่า ในการจัดการศึกษาจะต้องยึดถือผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับ ความสนใจของผู้เรียน โดยผสมผสานความรู้เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง และผู้สอน จะต้องจัด บรรยากาศเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ในทุกที่และทุกเวลาโดย ความร่วมมือ จากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงสุด นอกจากนี้ในการประเมินผล การเรียนจะต้องใช้ วิธีการที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสม ในแต่ละระดับและรูปแบบของการศึกษา รวมทั้งให้ผู้สอน พัฒนาตนเอง โดยใช้กระบวนการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วย และใน มาตรา 52 หมวด 7 ได้ กำหนดแนวทางไว้ว่า กระทรวงศึกษาธิการจะต้องส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิตและพัฒนา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพ ชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและ พัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้ง บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และ การพัฒนาบุคลากรประจำการต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของ ผู้เรียนในด้านต่างๆ หากครูมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาผู้เรียน เยาวชนของชาติมีคุณภาพ และ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 13 - 16)

การจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนของครูในการเรียนการสอนสายวิชาชีพนั้น มีวัตถุประสงค์ก็เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และความสามารถควบคู่ไปกับทักษะวิชาชีพ ซึ่งผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนนั้น ไปใช้ ประกอบเป็นอาชีพอิสระหรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีการจัดทำ สารการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้ และระดับพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งหลักสูตรสายวิชาชีพในปัจจุบันจะมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสพการณ์ วิชาการเฉพาะด้านและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา หรือการประกอบอาชีพได้ในอนาคต ครูผู้สอน

ในสาขาอาชีพนั้นจึงมีภารกิจที่สำคัญยิ่ง คือการทำให้นักศึกษาของตนนั้นสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของเจ้าของกิจการ หรือ พนักงาน ลูกจ้าง ทั้งยังต้องปลูกฝังเจตคติที่ดีต่องานที่ตนรับผิดชอบ และเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ไปพร้อมๆ กัน (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 8 - 9)

ในการที่จะจัดการเรียนการสอนวิชาชีพเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามหลักสูตรได้นั้น ภารกิจสำคัญอันดับแรกของครูคือการวางแผนการสอน เพื่อที่จะบอกให้ครูได้ทราบว่าจำเป็นต้องสอนอะไร เพื่ออะไร สอนอย่างไรและวัดผลอย่างไร ครูจะต้องมีการวางแผนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน มีการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดวัตถุประสงค์ เลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน เมื่อเข้าสู่การสอนครูจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการถ่ายทอดความรู้ลงไปสู่ตัวผู้เรียน โดยครูจะต้องทำหน้าที่สรุปและแนะนำให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ครูจะต้องมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเหมาะสม ต่อบทเรียนที่จะทำการสอนมาใช้ประโยชน์ในการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น มีการวัดผลที่เที่ยงตรงและเหมาะสมต่อพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการจะวัด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 15)

ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการจัดการสอนในสาขาอาชีพคือการจัดสภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการให้เหมาะสม ซึ่งนอกจากจะช่วยสร้างเสริมบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นงานวิชาการอันถือเป็นงานที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพในสถานศึกษา ในการนี้ครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการอยู่เสมอ โดยต้องจัดให้มีคณะกรรมการทางด้านวิชาการของสถานศึกษาคอยให้คำปรึกษา มีการให้บริการข้อมูลทางวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมด้านวิชาการให้แก่ผู้เรียน รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครูจะต้องจัดให้มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการที่เหมาะสมเพียงพอ และเน้นความปลอดภัยเพื่อรองรับต่อการจัดการเรียนการสอนนอกจากนี้ครูจะต้องมีความสามารถในด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มสัมพันธ์ โดยครูจะต้องมีการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนต่อผู้เรียน ครูต่อผู้เรียน และตัวครูเองกับเพื่อนร่วมงาน จึงจะทำให้การสอนวิชาชีพประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 19)

สภาวะโลกปัจจุบันของเรานั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความสามารถเป็นสิ่งที่ยั่งยืนอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคม และอาจถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด การศึกษาที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศนั้น จะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับพัฒนาประเทศ ทั้งยังเป็นการสร้างความสมดุลให้มีความกลมกลืนของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นได้ ซึ่งระบบการศึกษาปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้บุคคลได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง อาชีพ และสังคม (นรินทร์ ภัคดี. 2550 : 1)

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นนั้น ส่งผลกระทบต่อบทบาทและมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เกิดปัญหาด้านวิชาการและพฤติกรรมด้านการสอนที่ไม่ดีของครูขาดความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายขึ้น ทำให้สอนเนื้อหาผิด สอนไม่ตรงเนื้อหาหลักสูตร ไม่ตั้งใจสอน สอนไม่ทันเวลาที่กำหนด ขาดการเตรียมการสอน ไม่มีบันทึกหลังการสอน ขาดวิธีที่จะกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน มีการวัดและประเมินผลที่ไม่ตรงกับสภาพจริง (พรพรรณ สุทธิอาจ. 2541 : 2) การปฏิบัติงานของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ พบว่าพฤติกรรม การปฏิบัติงานของครูที่มีปัญหาได้แก่วิธีการสอนที่ไม่หลากหลาย ขาดความรู้และประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอน พูดยาไม่สุภาพ และไม่รับผิดชอบต่อเวลาสอนที่ได้รับมอบหมาย ทั้งยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการทำวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ในสถานศึกษาอื่นเช่นเดียวกัน (สำรวย ยอดเยี่ยมเกร. 2554 : 204)

ในปัจจุบันนี้ประเทศไทยได้มีการพัฒนาระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทศน์ใหม่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้น เพื่อให้ทันกับกระแสของสังคมโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐบาลได้มุ่งให้การศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้หรือทักษะที่เรียนมา ไปใช้ดำเนินชีวิต หรือประกอบกิจการงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นการเรียนสายวิชาชีพ จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการศึกษาที่เปิดโอกาสให้กับผู้เรียนที่มีความสนใจและมีความถนัดเฉพาะด้าน ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ เพื่อที่จะนำวิชาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับนั้นออกไปใช้ในการประกอบอาชีพในภาคหน้าโดยการจัดการศึกษาของครูนั้นมีจุดสำคัญอยู่ที่ความสามารถในการทำให้เกิดความสนใจและความพึงพอใจในการเรียนของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ให้สนองความสนใจและความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อให้การสอนวิชาชีพบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรัฐบาลและเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม ครูผู้สอนจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการสอนด้านการปฏิบัติตน และด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ท่ามกลางการศึกษาแบบใหม่ที่เรียกว่าสังคมสารสนเทศและสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งทางรอดในการทำให้การสอนวิชาชีพประสบความสำเร็จได้นั้น ครูจะต้องเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน มีความสามารถ มีความรู้ใหม่ ๆ มีการวิจัยทางด้านการเรียนการสอน ครูต้องมีความมุ่งมั่นในเนื้อหา

วิชาการที่สอน มีความเข้าใจหลักสูตรและวิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในทางที่ดีให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งนอกจากการพัฒนาผู้เรียนแล้ว ครูจะต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของตนเอง ให้เป็นผู้ที่มีความก้าวหน้าและทันสมัย ต่อเหตุการณ์ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งครูทุกคน ต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานของตัวเองให้เหมาะสม เข้ากับความเจริญก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามด้านสติ ปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม เป็นผู้สร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นการ เตรียมเยาวชนเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพของสังคมในอนาคต ดังนั้น คุณภาพของครูจึงเป็น ปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษา (สำราญ ยอดเยี่ยมเกร. 2554 : 2)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น เป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่ผลิตกำลังคน ทั้งระดับแรงงาน ระดับกึ่งฝีมือ ระดับช่างเทคนิค และระดับนักเทคโนโลยี วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นสถาบันอาชีวศึกษาทางด้านการเกษตรกรรม รับผิดชอบในการจัดการศึกษาด้านอาชีวเกษตรและวิชาชีพด้านอื่น ๆ ตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อีกทั้งยังมี หน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรม และฝึกอบรมวิชาชีพอื่น ๆ ตามความ ต้องการกำลังคนของสังคม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเป็นสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่ทำการ สอนวิชาชีพเกษตรกรรมโดยตรงเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยในปัจจุบันนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 8)

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพความ ต้องการของชุมชนและสังคม ซึ่งมีความต้องการแรงงานภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ด้าน สาขาวิชาที่เปิดทำการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงได้มีการเปิดสาขาเพิ่มเติมนอกเหนือจากวิชาชีพ เกษตร เช่น สาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาช่างกลเกษตร ทำให้ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้หลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งยังมีการนำเอาอุปกรณ์และสื่อ การเรียนการสอน ในรูปแบบใหม่ ๆ ที่มีความทันสมัยมาใช้เพิ่มขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อพฤติกรรมการสอนวิชาชีพของครูผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในวิทยาลัยนี้ จึงต้องควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการสอนของครูเพื่อหาแนวทางการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงบทบาทของครู ให้จัดการเรียนการสอนวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพจาก ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา เรื่องสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา เพื่อนำ

ผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของครูผู้สอน ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมาในระยะยาวให้มีคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และหมวดวิชาที่สอน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา

สมมุติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา แตกต่างกัน
2. ครูที่สอนในหมวดวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ข้อมูลจากผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาการสอนวิชาชีพของครูให้มีความสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขทำให้สามารถลดอัตราการออกกลางคันของผู้เรียนได้
2. สามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนวิชาชีพของครูให้ได้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และเป็นแนวทางในการผลิตกำลังคนของอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหาและพฤติกรรมการสอน ตั้งแต่ปี 2549 – 2554 ของผู้วิจัยจำนวน 5 ท่าน คือ พรพมาไชยะวงศ์ นรินทร์ ภัคดี รติกร นันทวิสิทธิ์ สมัคร สาริก และสำรวย ยอดเยี่ยมแกร ซึ่งสรุปได้ว่าสภาพการสอนของครุมี 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการวางแผนการสอน
2. ด้านการสอน
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล
5. ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู ที่ทำหน้าที่สอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 65 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 65 คน ในการตอบแบบสอบถาม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ประสบการณ์ในการสอน จำแนกเป็น

1.1.1 ต่ำกว่า 10 ปี

1.1.2 10 ปีขึ้นไป

1.2 หมวดยศ ได้แก่

1.2.1 หมวดยศทักษะชีวิต

1.2.2 หมวดยศทักษะวิชาชีพ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่สภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

นครราชสีมา

ค่านิยมศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สภาพการสอนของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกเพื่อถ่ายทอด แนะนำ หรือหาวิธีเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามสาขาวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1.1 ด้านการวางแผนการสอน หมายถึง การเตรียมการ และการวางแผนการสอน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

1.2 ด้านการสอน หมายถึง วิธีการ หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่ครูใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียน รวมทั้งพฤติกรรมของครูที่เป็นตัวอย่างให้แก่ผู้เรียน

1.3 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การนำเอาวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่กำหนดไว้

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเที่ยงตรง และมีมาตรฐาน เพื่อวัดและประเมินคุณลักษณะ หรือพฤติกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์หรือตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้

1.5 ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ การจัดสถานที่ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยต่อผู้เรียน และการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ระหว่างครู ผู้เรียน และชุมชน

2. หมวดวิชา หมายถึง การจัดกลุ่มวิชาตาม โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ซึ่งใช้จัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา แบ่งเป็น

2.1 หมวดวิชาทักษะชีวิต หมายถึง วิชาในกลุ่มภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา สุขศึกษาและพลศึกษา

2.2 หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ หมายถึง วิชาในกลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพเลือก การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ และ โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

3. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมาจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น

3.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.2 10 ปีขึ้นไป

4. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการครู ครูผู้ช่วย พนักงานข้าราชการและครูสอนพิเศษ

5. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา จัดการศึกษา ฝึกอบรมและส่งเสริมการประกอบอาชีพ ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีจัดการอาชีวศึกษา
2. หลักสูตรวิชาชีพ
  - 2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556
  - 2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557
  - 2.3 การสอนวิชาชีพของครู
3. สภาพการสอนของครู
  - 3.1 ด้านการวางแผนการสอน
  - 3.2 ด้านการสอน
  - 3.3 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
  - 3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล
  - 3.5 ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม
4. การสร้างคุณลักษณะในงานอาชีพ
5. รูปแบบการสอนวิชาชีพและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนวิชาชีพ
6. การจัดการศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีจัดการอาชีวศึกษา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงทฤษฎีจัดการอาชีวศึกษาเอาไว้ ดังนี้

วีระยุทธ สุตสมบูรณ์ (2548 : 7 – 9 ; อ้างถึงใน ชีรวุฒิ บุญยโสภณ. 2542 : 2 – 3) ได้กล่าวถึงทฤษฎีจัดการอาชีวศึกษา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการจัดการอาชีวศึกษา จะแปรผันกับสภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนได้รับการฝึกซึ่งจำลองสภาพแวดล้อมจริงที่ผู้เรียนต้องประสบก่อนสำเร็จการศึกษาและออกไปประกอบอาชีพ
2. การฝึกอาชีพจะมีประสิทธิผล เมื่อการศึกษากระทำในลักษณะเดียวกันกับการทำงานจริงนั่นคือ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ใช้เครื่องมือเครื่องจักร เช่นเดียวกันกับที่ใช้ในการปฏิบัติงานจริงในอาชีพนั้น
3. ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา จะแปรผันกับการฝึกอาชีพรายบุคคล โดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้มีนิสัยในการคิดเป็นและทำเป็นสำหรับอาชีพนั้น
4. ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา จะแปรผันกับการจัดให้ผู้ฝึกอาชีพรายบุคคลได้ใช้ความสนใจ ความถนัด และใช้สมองของตนอย่างเต็มที่
5. การฝึกอาชีพที่มีประสิทธิผลของช่างในแต่ละอาชีพ จะสามารถจัดให้แก่กลุ่มที่ต้องการ และได้ประโยชน์จากการฝึกเท่านั้น
6. การฝึกอาชีพที่มีประสิทธิผล จะแปรผันกับการฝึกประสบการณ์เฉพาะอย่างหลาย ๆ ครั้ง เพื่อสร้างพฤติกรรมของผู้เรียนที่ถูกต้องในการฝึกทักษะ รวมทั้งพฤติกรรมที่ต้องการให้เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาขึ้น เพื่อให้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในการหางานทำ
7. การฝึกอาชีพที่มีประสิทธิผลได้ต้องขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์วิชาชีพสูงในการประยุกต์ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน
8. ในแต่ละอาชีพ ครูผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการผลิตช่างที่มีมาตรฐานขั้นต่ำได้ในระดับหนึ่งและรักษามาตรฐานของการผลิตไว้ ถ้าการอาชีวศึกษาไม่สามารถจัดได้ถึงขั้นนี้แล้ว ก็จะไม่มีความประสิทธิผล
9. การจัดการอาชีวศึกษาต้องตระหนักถึงสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน และต้องฝึกทักษะบุคคล เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานนั้น
10. การสร้างนิสัยของผู้เรียนในการปฏิบัติงาน จะได้ผลก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ฝึกทำงานจริงในโรงงาน ไม่ใช่ฝึกแต่แบบฝึกหัด หรือฝึกแบบลองผิดลองถูกในสถานศึกษาเท่านั้น
11. แหล่งข้อมูลของเนื้อหาสาระที่เชื่อถือได้ของการฝึกอบรมทักษะเฉพาะในแต่ละอาชีพ จะมาจากแหล่งเดียวกันเท่านั้น คือจากประสบการณ์ของผู้ชำนาญงานของอาชีพนั้น

12. ในแต่ละอาชีพจะมีเนื้อหาวิชาอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นวิชาปฏิบัติของอาชีพนั้น โดยเฉพาะและไม่มีคุณค่าในทางปฏิบัติสำหรับอาชีพอื่น
13. การอาชีวศึกษาจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อให้บริการ หรือตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยวิธีการที่กลุ่มบุคคลนั้นได้รับประโยชน์มากที่สุด
14. การอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จะแปรผันกับวิธีการสอนและความสัมพันธ์กับผู้เรียน โดยพิจารณาคุณลักษณะพิเศษของกลุ่มผู้เรียน
15. การบริหารอาชีวศึกษาจะมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อมีการจัดการศึกษาในลักษณะที่ ยืดหยุ่นได้ แทนที่จะใช้มาตรฐานที่ตายตัวเกินไป
16. ในขณะที่รัฐพยายามลดค่าใช้จ่ายต่อหัวในการฝึกอบรม แต่ก็ต้องใช้งบประมาณขั้นต่ำจำนวนหนึ่งที่พอเพียงในการจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิผลได้ ดังนั้น ถ้าหากรัฐไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณขั้นต่ำในการฝึกได้ ก็ไม่ควรให้มีการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาขึ้นมา

ทัศนาศาสตร์ (2542 : 57 – 58) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการจัดการอาชีวศึกษา 16 ข้อ ซึ่งเป็นพื้นฐานแนวคิดและปรัชญาอาชีวศึกษาที่สำคัญ ดังนี้

ทฤษฎีข้อที่ 1 ชี้ให้เห็นถึงเรื่องการจัดการเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องเหมือนกับสภาพการจัดการที่มีอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นจริง

ทฤษฎีข้อที่ 2 กล่าวถึงครูต้องมีประสบการณ์ในการทำงานในสภาพจริงมาก่อนและมีทักษะในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ จุดเน้นอีกอย่างหนึ่ง คือ การฝึกปฏิบัติต้องเป็นไปตามความต้องการของแหล่งจ้างงาน ผู้เรียนควรที่จะสามารถนำประสบการณ์จากการฝึกอาชีพไปใช้ในการทำงาน โดยให้มีการปรับปรุงตัวน้อยที่สุด

ทฤษฎีข้อที่ 3 กล่าวถึง 2 ประเด็น ประเด็นแรกให้มีกระบวนการอย่างเป็นระบบหรือวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และต้องให้เกิดเป็นนิสัย ประเด็นที่สองการฝึกทักษะต้องเป็นลักษณะที่ถูกต้อง และสร้างให้เกิดขึ้นเป็นระบบ ซึ่งรวมถึงช่วงระยะเวลาของการฝึกในแต่ละคาบ ตลอดจนระยะเวลาของการฝึกทั้งหมด ทฤษฎีนี้ยังให้ความสำคัญกับคุณสมบัติที่ควรจะมีในแต่ละอาชีพ

ทฤษฎีข้อที่ 4 อธิบายว่าบุคลิกและลักษณะทางกายภาพและสุขภาพของผู้เรียน ที่จะประกอบอาชีพสาขานั้นๆ มีความจำเป็นที่จะต้องนำมาพิจารณา เนื่องจากในอาชีพแต่ละอาชีพอาจมีความจำเป็นต้องคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาเข้ารับเรียน

ทฤษฎีข้อที่ 5 กล่าวมาถึงการเข้าสู่การฝึกอาชีพ บุคคลที่จะเข้ารับการฝึกอาชีพควรได้รับการพิจารณาโดยคำนึงถึงความสนใจ ทัศนคติที่มีต่องานและการประกอบอาชีพต้องเป็น

บุคคลที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหลังจากได้รับการฝึกอาชีพ

ทฤษฎีข้อที่ 6 ชี้ให้เห็นว่าทักษะที่ใช้ในการประกอบอาชีพจะต้องได้รับความพัฒนาอยู่ตลอดเวลา การฝึกในแต่ละวันแต่ละเรื่อง ควรครอบคลุมทักษะที่จำเป็น ผู้ทำงานให้สาขาอาชีพที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูง

ทฤษฎีข้อที่ 7 ระบุว่าครูควรมีประสบการณ์ในอาชีพนั้นๆ และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่างที่ดีของอาชีพนั้น ประสบการณ์ทำงานจึงเป็นคุณสมบัติสำคัญของครูสอนวิชาชีพ

ทฤษฎีข้อที่ 8 กล่าวว่าทำหน้าที่ของอาชีวศึกษาที่จะต้องเตรียมคนให้มีคุณธรรมและความสามารถสอดคล้องกับคุณสมบัติและความสามารถที่แหล่งจ้างต้องการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติพร้อมที่จะทำงาน

ทฤษฎีข้อที่ 9 ชี้ให้เห็นว่าอาชีวศึกษาไม่ควรเป็นเพียงรายวิชาที่สอนในโรงเรียนเท่านั้นแต่ควรจะเป็น โครงการที่เกิดขึ้นตามความต้องการของสังคม ถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชน

ทฤษฎีข้อที่ 10 ทฤษฎีนี้ย้ำอีกว่าการฝึกปฏิบัติจริงเป็นสิ่งที่ดีและจำเป็นต้องทำเพื่อให้ผู้เรียนได้ทักษะของอาชีพนั่นอย่างจริงจัง ผู้เรียนจะไม่สามารถเข้าถึงสภาพการทำงานจริงถ้ารูปแบบการฝึกไม่เหมือนหรือเป็นสิ่งจำที่จำลองสร้างขึ้นมา

ทฤษฎีข้อที่ 11 อธิบายการวิเคราะห์งานอาชีพต่างๆ เป็นวิธีการนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการฝึกต้องกระทำให้เหมือนจริงทุกประการกับสภาพของการทำงานที่เป็นอยู่รวมทั้งสถานการณ์ และบรรยากาศการทำงานที่เป็นจริงในแหล่งจ้างงาน

ทฤษฎีข้อที่ 12 กล่าวถึงการร่วมมือระหว่างผู้สอนวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ การร่วมมือกันระหว่างรายวิชาที่เกี่ยวข้องกันนั้น จำเป็นต้องปรับให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เห็นความสัมพันธ์กัน ถ้าหากความรู้ที่ผู้เรียนได้รับ ไม่สามารถเห็นประโยชน์ในการนำไปใช้ ก็จัดว่าการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น การสอนคณิตศาสตร์ควรสัมพันธ์กับการฝึกอาชีพในสาขาที่ใช้คณิตศาสตร์โดยตรงดีกว่าแยกวิชาคณิตศาสตร์เป็นอิสระ

ทฤษฎีข้อที่ 13 เน้นว่าอาชีวศึกษาต้องจัดให้ตรงความต้องการของผู้เรียนและให้มีความสัมพันธ์กับความต้องการของการนำไปใช้ทำงานของผู้เรียน นอกจากนี้แล้วยังครอบคลุมไปถึงการฝึกอบรมผู้ที่ทำงานอยู่แล้ว ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับงานที่เขากำลังทำอยู่ในขณะนั้นได้

ทฤษฎีข้อที่ 14 ให้ความสามารถนำไปใช้หลักเกณฑ์ตายตัวอย่างใดอย่างหนึ่งมาเป็น เครื่องชี้ความสำเร็จของการเรียนวิชาชีพ แต่ควรพิจารณาความสนใจ ความถนัด และ ความสามารถ ของผู้เรียน

ทฤษฎีข้อที่ 15 กล่าวว่าหลักสูตรและการสอนควรยืดหยุ่นได้เนื่องจากการ เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้เสมอ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการ หรือเมื่อคุณสมบัติที่ต้องการเปลี่ยนไป หลักสูตรและการสอนก็ต้องเปลี่ยนไปด้วย

ทฤษฎีข้อที่ 16 กล่าวว่าการจัดการอาชีวศึกษาต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงกว่าการจัดการศึกษา สายสามัญ ไม่ว่าจะเป็นระดับช่างฝีมือหรือกึ่งฝีมือ ไปจนถึงระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง ซึ่งค่าใช้จ่าย ทั้งหมดเป็นเครื่องมืออุปกรณ์ สถานที่ และชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชั้นเรียนจะมีขนาดเล็กกว่า ชั้นเรียนปกติ ในวิชาสามัญ ดังนั้นการจัดการอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายสนับสนุนที่เพียงพอ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 18 – 20) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาไว้ว่า การอาชีวศึกษาของประเทศที่พัฒนาด้านอุตสาหกรรมแล้วจะเน้นด้านการศึกษาทฤษฎีกำลังคน ที่มีคุณภาพเข้าสู่อาชีพ โดยให้สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานและพิจารณาถึงการให้งานหาคนมากเท่า คนหางาน ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดศูนย์เปล่าในการลงทุน ด้านการศึกษาและเกิดปัญหา การวางแผน ตามมาทฤษฎีการจัดการอาชีวศึกษาให้ประสิทธิภาพนั้น ได้มีนักอาชีวศึกษาคนสำคัญ คือ โปรเซอร์ และคิกเลย์ (Proser and Quigley) ได้สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีวศึกษาไว้ 16 ข้อ โดยมุ่งเน้นการศึกษา งานซ้ำ ๆ ที่เป็นการฝึกใน โรงที่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้มาตรฐานของอาชีพนั้นจนเป็น นิสัย ดังนี้

1. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยปรับตัวให้เขา กับสิ่งแวดล้อมได้อย่างดี (Enviromental Habit)
2. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยของการคิด (Thinking Habit) ให้ได้มาตรฐาน
3. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลต่อเมื่อเราพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยในการทำงาน (Working Habit) ให้ได้มาตรฐาน
4. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อเราจัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตาม ความสามารถและความต้องการ (Ability and Need)
5. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้เมื่อเราจัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความ ถนัด และความสนใจ (Attitude and Interesting)
6. การอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อเราจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้มีการศึกษา

ซ้ำๆ ซากๆ (Repeative Training) เพื่อเกิดทักษะอาชีพ (Vocational Skill) ที่เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง

7. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็เมื่อสอนด้วยครูที่มีประสบการณ์สูงมาก ๆ (Experienced Instruction)
8. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อให้ผู้เรียนทำซ้ำ ๆ จนเกิดทักษะถึงขั้นมาตรฐานอาชีพ (Employment Skilled Standard)
9. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อจัดการฝึกให้ถูกต้องตามความต้องการของท้องตลาด (Training to Market Requirement)
10. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น ต้องสร้างนิสัยการทำงานให้ผู้เรียน โดยการทำตามทฤษฎีการฝึกงาน (Theory of Job Training) คือ ต้องฝึกด้วยเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์จริงที่มีขนาด คุณภาพเท่ามาตรฐานของตลาดแรงงาน
11. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น เนื้อหาวิชาต้องเขียนขึ้นด้วยผู้เชี่ยวชาญ และเกี่ยวข้องกับกำลังทำงานอยู่ในวงการณ์นั้น (Origin of Content)
12. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้จะต้องเน้นให้ผู้เรียน ได้ศึกษาเนื้อหาเฉพาะอาชีพ (Specific Occupational Content) อย่างเชี่ยวชาญจริงๆ
13. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลก็เมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีแห่งการบริหาร (The Service Theory) คือ การให้บริการที่จะให้เกิดประโยชน์กับกลุ่มที่ประกอบอาชีพนั้น โดยการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences)
14. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีของกลุ่มผู้เรียน (Working Theory of Group Characteristics) กล่าวคือ การฝึกให้ตรงตามที่สังคมต้องการ และจัดให้เหมาะสมกับสมนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ปฏิบัติงาน
15. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีของการบริหารแบบยืดหยุ่น (The Theory of Elastic Administration) นั่นคือ การบริหารการอาชีพศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงไปตามความต้องการของสังคมและให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
16. การอาชีพศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อปฏิบัติตามทฤษฎีแห่งค่าใช้จ่าย (The Cost Theory) และครูอาชีพศึกษาต้องไม่ยอมประนีประนอม (The Principle of Compromise) ใน การที่จะลดต้นทุนการฝึกและใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุ ไม่ควรลดจำนวนการฝึกให้น้อยลงจนขาดมาตรฐานและคุณภาพ

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการทั้ง 3 ท่านพบแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการจัดการ อาชีวศึกษาที่สอดคล้องกัน กล่าวคือการอาชีวศึกษาที่เกี่ยวกับการฝีมือ และฝึกอบรมในด้านอาชีพ ลักษณะต่างๆ เพื่อให้ประกอบอาชีพหรือมีงานทำตามที่ต้องการ ได้เป้าหมายสำคัญอยู่ที่การมีงานทำ มีรายได้ ดังนั้นในกระบวนการบริหารการจัดการสอน จะเน้นในเรื่องการฝึกปฏิบัติจริง เมื่อสำเร็จ การศึกษาแล้วสามารถทำงานได้ทันที หรือสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ โดยการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งในการศึกษาและการฝึกอบรมด้านอาชีพแขนงต่างๆ เพื่อให้ได้กำลังคนที่มีความสามารถตามต้องการของสังคม

สรุปได้ว่า ประเด็นสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษาคือ การมุ่งเน้น ให้สามารถฝึก ทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความชำนาญขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ดังนั้น สถาบัน อาชีวศึกษาจึงต้องพิจารณาถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ครูผู้สอน อุปกรณ์ช่วยสอน วัสดุฝึก เครื่องมือ เครื่องจักร สถานที่ฝึกงานทั้งภายในและภายนอก เป็นต้น เพื่อให้การจัดการอาชีวะและ เทคนิคศึกษาได้บรรลุตามเป้าหมาย

หลักสูตรวิชาชีพ

การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา นั้น ได้มีการ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 356)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า ด้านวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และ ประชาคมอาเซียน เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรมจริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และ การประกอบอาชีพอิสระ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกรเรียนได้อย่างกว้างขวางเน้นสมรรถนะเฉพาะ ด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่ง วิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกรวิถีการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงานรักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน การต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงานท้องถิ่น และประเทศชาติอุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสำนึกด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรู้จักใช้อุญทรีย์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพ

6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศ และ โลก มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

1. การเรียนการสอน

1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนทุกวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้สามารถเทียบโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริงสามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการดำเนินงานมีทักษะการปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสู่บริบทใหม่สามารถให้คำแนะนำ แก้ปัญหาเฉพาะด้านและรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นมีส่วนร่วมในขณะทำงาน หรือการประสานงานกลุ่มรวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

2. การจัดการศึกษาและเวลาเรียน

การจัดการศึกษาในระบบปกติ ใช้ระยะเวลา 3 ปีการศึกษา การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติหรือระบบทวิภาคี ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน อาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อน ได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7 ชั่วโมง โดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 103 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎีใช้เวลาบรรยายหรืออภิปราย ไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า 36 ชั่วโมงเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติใน โรงฝึกงานหรือภาคสนาม ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.4 รายวิชาที่ใช้ในการศึกษาระบบทวิภาคี ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง เท่ากับ 1

หน่วยกิต

3.5 การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการหรือแหล่งวิทยาการ ไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง เท่ากับ 4 หน่วยกิต

3.6 การทำโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง เท่ากับ 1

หน่วยกิต

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาทักษะชีวิต

4.1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย

4.1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ

4.1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์

4.1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์

4.1.5 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

4.1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

4.2 หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ

4.2.1 กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน

4.2.2 กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ

4.2.3 กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก

4.2.4 ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ

4.2.5 โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามกำหนดไว้ใน โครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา รายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และหรือพัฒนาได้ตามความเหมาะสมของ ภูมิภาคตามยุทธศาสตร์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ สถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องกำหนดรหัสวิชาจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนตามที่กำหนด ไว้ในหลักสูตร

5. การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันกับภาคการผลิตและหรือภาคบริการ หลังจากที่ผู้เรียน ได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและ การฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาหรือสถาบันแล้วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่าง ต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความมั่นใจและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

- 5.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์ทักษะ วิชาชีพ ในรูปของการฝึกงานในสถานประกอบการ แหล่งวิทยากร รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของ รัฐ โดยใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 หน่วยกิต กรณีสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบัน ต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ สามารถนำรายวิชาในหมวด วิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์กับลักษณะงาน ไปเรียนหรือฝึกในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือ หน่วยงานของรัฐ โดยใช้เวลารวมกับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพได้ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน
- 5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ รายวิชาอื่น

6. โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า บูรณาการความรู้ ทักษะและ ประสบการณ์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ ตั้งแต่ การเลือกหัวข้อหรือเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า การวางแผน การกำหนดขั้นตอนการดำเนินการ การดำเนินการ การประเมินผลและการจัดทำรายงาน ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ โดยการจัดทำโครงการดังกล่าว ต้องดำเนินการ ดังนี้

- 6.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนา ทักษะวิชาชีพที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสาขาวิชา ในภาคเรียนที่ 5 และหรือภาคเรียนที่ 6 รวม จำนวน 4 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 216 ชั่วโมง ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัด ให้มีชั่วโมงเรียน 4 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ กรณีที่ใช้รายวิชาเดียว

หากจัดให้มีโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ 2 รายวิชา คือ โครงการ 1 และ โครงการ 2 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดให้มีชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ ที่เทียบเคียงกับเกณฑ์ ดังกล่าวข้างต้น

6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ
รายวิชาอื่น

7. การศึกษาระบบทวิภาคี

เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา
อาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลา
ส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ
รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถเพิ่มขีด
ความสามารถด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนตามจุดหมายของหลักสูตร การจัดการศึกษาระบบ
ทวิภาคี โดยนำรายวิชาทวิภาคีในกลุ่มทักษะวิชาชีพเลือกไปกำหนดรายละเอียดของรายวิชาและ
เวลาที่ใช้ฝึก จัดทำแผนฝึกอาชีพ การวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับลักษณะ
งานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้อาจนำรายวิชาอื่นในหมวด
วิชาชีพไปจัดรวมด้วยก็ได้

8. การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า
และมีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการ
ประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2556

9. การประเมินผลการเรียน

เน้นการประเมินสภาพจริง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พ.ศ. 2556

10. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

10.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย การต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์
สร้างสรรค์ การทำงาน ปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ใช้
กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งการทะนุบำรุงขนบธรรมเนียม
ประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน ทั้งนี้สำหรับ
นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เข้าร่วมกับกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น

10.2 การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

11. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

11.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ
และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

11.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตร

11.3 ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 และผ่านการประเมินมาตรฐาน
วิชาชีพ

11.4 เข้าร่วมกิจกรรมและประเมินผ่านทุกภาคเรียน

12. การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

12.1 หมวดวิชาทักษะชีวิต สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนา
รายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มวิชาของหมวดวิชาทักษะชีวิต ในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือ
ลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย
กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้
ของกลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาทักษะชีวิต

12.2 หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถ
ปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาในกลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ และหรือพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมใน
กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือกได้ โดยพิจารณาจากจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ
สาขาวิชา ตลอดจนความต้องการของสถานประกอบการหรือสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่ม
ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

12.3 หมวดวิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนา
รายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ห้างถิ่น หรือสภาพยุทธศาสตร์
ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และหรือเพื่อการศึกษาต่อ

ทั้งนี้ การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนให้เป็นไป
ตามที่หลักสูตรกำหนด

13. การปรับปรุงแก้ไข พัฒนารายวิชา กลุ่มวิชาและการอนุมัติหลักสูตร

13.1 การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรตาม
มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงาน

คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

13.2 การอนุมัติหลักสูตร ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา

13.3 การประกาศใช้หลักสูตรให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

13.4 การพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน
สามารถดำเนินการได้ โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

14. การประกันคุณภาพหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพไว้ให้ชัดเจน อย่างน้อย
ประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ

14.1 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

14.2 การบริหารหลักสูตร

14.3 ทรัพยากรการจัดการอาชีวศึกษา

14.4 ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน

ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา
จัดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุก 5 ปี

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนากำลังคนระดับเทคนิค
ให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตาม
ความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะด้วยการ
ปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียน
สามารถเทียบโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่ง
วิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ

3. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ
มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริง มีความเป็นผู้นำและสามารถทำงานเป็นหมู่คณะ ได้ดี

4. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน
ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

5. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จุดหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงานรักองค์กร สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี และมีความภาคภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ
5. เพื่อให้มีปัญญา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพและการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง
6. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติในอาชีพนั้น ๆ
7. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ต่อด้านความรุนแรงและสารเสพติด ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
8. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ
9. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557

1. การเรียนการสอน

1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถเทียบโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอน

ได้หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในวิชาการที่สัมพันธ์กับวิชาชีพในการวางแผน แก้ปัญหาและจัดการทรัพยากรในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาการริเริ่มสิ่งใหม่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและหมู่คณะ เป็นอิสระในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนหรือจัดการงานผู้อื่น มีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการวางแผน การประสานงานและการประเมินผล รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติ และกณินสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

2. การจัดการศึกษาและเวลาเรียน

2.1 การจัดการศึกษาในระบบปกติสำหรับผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาและสาขาวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด ใช้ระยะเวลา 2 ปีการศึกษา ส่วนผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า และผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า ต่างประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ใช้ระยะเวลาประมาณ 3 ปีการศึกษา

2.2 การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติหรือระบบทวิภาค ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอน ไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วันๆ ละไม่เกิน 7 ชั่วโมงโดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรระหว่าง 83 – 90 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ ดังนี้

3.1 รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการไม่น้อยกว่า 36 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการแกปปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.4 รายวิชาที่ใช้ในการศึกษาระบบทวิภาคี ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.5 การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการหรือแหล่งวิทยาการ ไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง เท่ากับ 4 หน่วยกิต

3.6 การทำโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาทักษะชีวิต

4.1.1 กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร

1. กลุ่มวิชาภาษาไทย
2. กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ

4.1.2 กลุ่มทักษะการคิดและการแก้ปัญหา

1. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์
2. กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์

4.1.3 กลุ่มทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต

1. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

4.2 หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ

4.2.1 กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน

4.2.2 กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ

4.2.3 กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก

4.2.4 ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ

4.2.5 โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา รายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาอาจเลือกศึกษา หรือสถาบันสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และหรือพัฒนาได้ตามความเหมาะสม ตามยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ สถานศึกษา

อาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน กับภาคการผลิตและหรือภาคบริการ หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันแล้วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือเครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการฝึกทักษะ การสื่อสาร การใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้คิดเป็น ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความมั่นใจและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ ต้องดำเนินการ ดังนี้

5.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ ในรูปของการฝึกงานในสถานประกอบการ แหล่งวิทยากร รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ โดยใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 หน่วยกิต โดยให้นายวิชาในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์กับลักษณะงานไปเรียนหรือฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ได้ โดยใช้เวลารวมกับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

6. โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

เป็นรายวิชาที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า บูรณาการความรู้ ทักษะและประสบการณ์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจในลักษณะงานวิจัย ตั้งแต่การเลือกหัวข้อหรือเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า การวางแผน การกำหนดขั้นตอนการดำเนินการ การดำเนินงาน การประเมินผลและการจัดทำรายงาน ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ โดยการจัดทำโครงการดังกล่าวต้องดำเนินการ ดังนี้

6.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพในภาคเรียนที่ 3 และหรือภาคเรียนที่ 4 รวมจำนวน 4 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 216 ชั่วโมง ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีชั่วโมงเรียน 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กรณีที่ใช้รายวิชาเดียว หากจัดให้มีโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ 2 รายวิชา คือ โครงการ 1 และ

โครงการ 2 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดให้มีชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ที่เทียบเคียงกับเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7. การศึกษาระบบทวิภาคี

การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนตรงตามความต้องการของผู้ใช้ตามจุดหมายของหลักสูตร สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องนำรายวิชาทวิภาคีในกลุ่มทักษะวิชาชีพเลือกไปร่วมกำหนดรายละเอียดของรายวิชา ได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เวลาที่ใช้ฝึกและจำนวนหน่วยกิตให้สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมรรถนะวิชาชีพของสาขางาน พร้อมจัดทำแผนฝึกอาชีพ การวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชา ทั้งนี้ อาจนำรายวิชาชีพอื่นในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพไปจัดร่วมด้วยก็ได้ จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ฝึกอาชีพของแต่ละรายวิชา ทวิภาคีให้เป็นไปตามที่หลักสูตร กำหนด และให้รายงานการพัฒนารายวิชาให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

8. การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานความรู้และคุณสมบัติ ดังนี้

8.1 พื้นความรู้

สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

ผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างประเทศวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ต้องเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพให้ครบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

การเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในหลักสูตร สาขาวิชา และการตัดสินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย

การจัดการศึกษาและ การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2557 พ.ศ. 2558

8.2 คุณสมบัติ

คุณสมบัติของผู้เข้าเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย
การจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2557 พ.ศ. 2558

9. การประเมินผลการเรียน

เน้นการประเมินสภาพจริง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการจัดการศึกษา และการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2557 พ.ศ. 2558

10. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

10.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย ของตนเอง การต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด ส่งเสริมการคิด
วิเคราะห์ สร้างสรรค์การทำงาน ปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก
ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งการทะนุบำรุง
ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติประเมินผลและปรับปรุง
การทำงาน ทั้งนี้สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เข้าร่วมกิจกรรม ที่สถานประกอบการ
จัดขึ้น

10.2 การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 พ.ศ. 2558

11. การจัดแผนการเรียน

การจัดทำแผนการเรียน เป็นการกำหนดรายวิชาตาม โครงสร้างหลักสูตรที่จะ
ดำเนินการสอนในแต่ละภาคเรียน โดยจัดอัตราส่วนการเรียนรู้อัตราส่วนภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติในหมวด
วิชาทักษะวิชาชีพ ประมาณ 40 : 60 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละ
สาขาวิชา ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

11.1 จัดรายวิชาในแต่ละภาคเรียน โดยคำนึงถึงรายวิชาที่ต้องเรียนตามลำดับ
ก่อน-หลัง ความง่าย-ยาก ของรายวิชา ความต่อเนื่องและเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของรายวิชา รวมทั้ง

รายวิชาที่สามารถบูรณาการ จัดการศึกษาาร่วมกันเพื่อเรียนเป็นงานและหรือชิ้นงานในแต่ละภาคเรียน

11.2 จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาที่เลือกและวิชาเลือกเสรี ตามความถนัด ความสนใจ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

11.3 รายวิชาทวิภาคี หรือการนำรายวิชาไปเรียนและฝึกในสถานประกอบการ/ แหล่งวิทยากร ให้ประสานงานร่วมกับสถานประกอบการ/แหล่งวิทยากร เพื่อพิจารณา กำหนด รายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ/แหล่งวิทยากรนั้น ๆ

11.4 รายวิชาโครงการ สามารถจัดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษา ที่ 3 หรือ 4 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต หรือจัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคการศึกษาที่ 3 และภาคการศึกษาที่ 4 รวม 4 หน่วยกิต ตามเงื่อนไขของหลักสูตรนั้น ๆ

11.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้กำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ในแต่ละภาคเรียน โดยนักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

11.6 จำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละภาคเรียน ในแต่ละภาคเรียนปกติสำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ส่วนการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ทั้งนี้ เวลาในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉลี่ย ไม่ควรเกิน 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

12. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

12.1 ได้รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตสะสมในหมวดวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชา ทักษะวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและ สาขาวิชาและตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

12.2 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

12.3 ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

12.4 ได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสริมหลักสูตรและ “ผ่าน” ทุกภาคเรียน ตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

13. การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

13.1 หมวดวิชาทักษะชีวิต สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนา รายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มวิชาของหมวดวิชาทักษะชีวิต ในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือ ลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาทักษะชีวิต

13.2 หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาในกลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ ในแผนการจัดการเรียนรู้ และหรือพัฒนารายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มทักษะวิชาชีพเลือกได้ โดยพิจารณาจากจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษาระดับวิชาชีพ สาขาวิชา ตลอดจนความชำนาญเฉพาะด้านของสถานประกอบการหรือสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

13.3 หมวดวิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมได้ ตามความชำนาญเฉพาะด้านของสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น หรือสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และหรือเพื่อการศึกษาต่อทั้งนี้การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

14. การปรับปรุงแก้ไข พัฒนารายวิชา กลุ่มวิชาและการอนุมัติหลักสูตร

14.1 การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรตามมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา หรือสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

14.2 การอนุมัติหลักสูตร ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

14.3 การประกาศใช้หลักสูตร ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

14.4 การพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถดำเนินการได้ โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

15. การประกันคุณภาพหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพไว้ให้ชัดเจน อย่างน้อยประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ

15.1 คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

15.2 การบริหารหลักสูตร

15.3 ทรัพยากรการจัดการอาชีวศึกษา

15.4 ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน

ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาและ
สถานศึกษาจัดให้มีการประเมิน เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง
อย่างน้อยทุก 5 ปี

การสอนวิชาชีพของครู

ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหา และพฤติกรรม
การสอน ตั้งแต่ปี 2549 – 2554 ของผู้วิจัยจำนวน 5 ท่าน คือ

1. พรพมา ไชยะวงศ์ (2549 : 92 – 111) ได้ทำการวิจัยสภาพการสอนของครู 4 ด้าน คือ
ด้านการวางแผนการสอน ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการจัด
สภาพแวดล้อม

2. นรินทร์ ภัคดี (2550 : 120 – 133) ได้ทำการวิจัยสภาพการสอนของครู 6 ด้าน คือ
ด้านหลักสูตร ด้านการวางแผนการสอน ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดสภาพแวดล้อม

3. รติกร นันทวิสิทธิ์ (2551 : 105 – 115) ได้ทำการวิจัยสภาพการสอนของครู 4 ด้าน คือ
ด้านการวางแผนการสอน ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผล
และประเมินผล

4. สมัคร สาริก (2551 : 83 – 89) ได้ทำการวิจัยสภาพการสอนของครู 6 ด้าน คือ
ด้านหลักสูตร ด้านการวางแผนการสอน ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดสภาพแวดล้อม

5. สักรวย ยอดเยี่ยมแกร (2554 : 197 – 215) ได้ทำการวิจัยสภาพการสอนของครู 5 ด้าน
คือ ด้านการวางแผนการสอน ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผล
และประเมินผล และด้านการจัดสภาพแวดล้อม

จากข้อมูลการสอนของครู ดังกล่าว สรุปได้ดังตาราง 2.1

ตาราง 2.1 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และพฤติกรรมการสอน
ตั้งแต่ปี 2549 – 2554

ลำดับ ที่	ชื่อผู้วิจัย	ปัญหา และพฤติกรรมการสอน					
		ด้านหลัก สูตร	ด้านการ วางแผน การสอน	ด้านการ สอน	ด้านการ ใช้สื่อการ เรียนการ สอน	ด้านการ วัดผลและ ประเมินผล	ด้านการ จัดบรรยากาศ สภาพ แวดล้อม
1.	พรพมา ไชยยะวงศ์ (ปี พ.ศ. 2549)		✓	✓	✓	✓	✓
2.	นรินทร์ ภัคดี (ปี พ.ศ. 2550)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.	รติกร นันทวิสิทธิ์ (ปี พ.ศ. 2551)		✓	✓	✓	✓	
4.	สมัคร สาริก (ปี พ.ศ. 2551)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5.	ตำรวจ ยอดเยี่ยมเกร (ปี พ.ศ. 2554)		✓	✓	✓	✓	✓
	ความถี่	2	5	5	5	5	4

เมื่อนำงานวิจัยดังกล่าว มาทำการสังเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ของปัญหา และ
พฤติกรรมการสอนที่มีผู้วิจัยนำมาศึกษาวิจัยในระดับความถี่ 4 ขึ้นไปแล้วนำมากำหนดเป็นขอบเขต
ของงานวิจัย สรุปได้ว่าสภาพการสอนของครู มี 5 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผนการสอน
2. ด้านการสอน
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล
5. ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม

ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อดังนี้

สภาพการสอนของครู

สภาพการสอนของครูส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นครูควรดำเนินการสอนตามขั้นตอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การวางแผนการสอน

ความหมายของการวางแผนการสอน

การวางแผนการสอน เป็นการเตรียมการสอนล่วงหน้า ทำให้ครูมีแนวทางในการสอน ได้ทราบว่าสอนเนื้อหาใด ในเวลาใด เพื่อจุดประสงค์ใด สอนโดยวิธีใด ใช้สื่ออะไร ประกอบการสอนและวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด การวางแผนการสอนจัดทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ จัดทำเป็นกำหนดการสอนหรือแผนระยะยาวและจัดทำเป็นแผนการสอนหรือแผนระยะสั้นในการจัดทำต้องศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาแนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิสัยทัศน์คุณภาพผู้เรียน จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักการ จุดหมายของหลักสูตรเพื่อให้การสอนบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ ผู้สอนควรได้วางแผนและเขียนแผนการสอนด้วยตนเองอย่างรอบคอบชัดเจนถึงแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ในรูปของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนตามหลักสูตร เมื่อนำแผนการสอนไปใช้ควรได้ดำเนินการสอนตามแผนที่วางไว้ ก็จะเป็นการวางแผนการสอนที่ให้คุณค่า การวางแผนการสอนนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายต่างกัน ดังนี้

เอกรินทร์ สิมหาศาล และสุปรารถนา ยุคตะนันท์ (2546 : 68 - 87) กล่าวว่า การวางแผนการสอน หมายถึง การวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค จัดทำคำอธิบายรายวิชา กำหนดหน่วยการเรียนรู้ กำหนดคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียน ออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง

เขียน วันทนียตระกูล (2553 : 122) กล่าวว่า การวางแผนการสอน หมายถึง การจัดวางโปรแกรมการสอนทั้งหมดในวิชาใดวิชาหนึ่งไว้ล่วงหน้า เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนได้จัดดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่วางไว้ ดังนั้นในแผนการสอนจะต้องประกอบไปด้วยรายละเอียดตามที่หลักกำหนดไว้ เช่น มีจุดประสงค์ความรู้ความเข้าใจ / หลักการ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผล / ประเมินผล และ จำนวนคาบเวลาที่ใช้สอน ทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องจัดรวมไว้อย่างมีระบบระเบียบในแผนการสอนการวางแผนการสอนเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่

กำหนดไว้ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจปัญหาปัญหาการสำรวจทรัพยากรการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ผู้เรียนการกำหนดโมเมนต์ วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียน สื่อการสอน และการ ประเมิน แล้วเขียนแผนออกมาในรูปของแผนการสอนการวางแผนการสอน คือกิจกรรมในการคิด การทำของครูก่อนที่จะดำเนินการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วยกำหนด จุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การเลือกตำรา เอกสาร อุปกรณ์ และการพิมพ์ประมวลการสอนรายวิชา

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณนันต์ (2553 : 43) กล่าวว่า การวางแผนการสอนหรือการวางแผนการเรียนรู หมายถึง เครื่องมือหรือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในสาระ การเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม การวางแผนการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถตอบคำถามได้ว่า

1. จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไรบ้าง
2. จะเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง ซึ่งจะทำให้นักเรียนบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์
3. ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรมตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลางจนถึงนักเรียน เป็นผู้ทำเอง
4. จะใช้สื่อ / อุปกรณ์อะไรบ้างจะช่วยนักเรียนบรรลุจุดประสงค์
5. จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดคุณสมบัติตามที่คาดหวังไว้

สรุปได้ว่า การวางแผนการสอน หมายถึง การเตรียมการ และการวางแผนการสอน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

การสอน

ความหมายของการสอน

การสอนเป็นวิธีการหรือกระบวนการที่ทำการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนมีแผนสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง เช่น เรียน โดยการปฏิบัติครูจะไม่ใช้ผู้บอกกล่าวเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามแผนการ สอนที่กำหนดจุดประสงค์ไว้ชัดเจน วัตถุประสงค์ผลประจักษ์ในแต่ละภาคเรียนการ เรียนรู้มิได้มีเฉพาะในห้องเรียน ครูต้องสามารถออกแบบการสอนให้หลากหลายสอดคล้องกับ ลักษณะและความต้องการของผู้เรียน จัดกิจกรรมปฏิบัติที่เหมาะสม จัดการเรียนการสอนเชิง บูรณาการมีลักษณะผสมผสานสาระความรู้หลาย ๆ ด้านเข้าด้วยกันอย่าง ได้สัดส่วน ครูผู้สอน ต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมไปพร้อมกับด้านวิชาการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ เก่งดีและ มีความสุข โดยครูต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน นอกเหนือจากการสอนด้วยคำพูด

เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน มีผู้แสดงความคิดเห็นในเรื่อง การสอนไว้หลายประการ ดังนี้

สิริเทพ สุวรรณาศ และคณะ (2544 : 109) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมหรือประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้สอนได้จัดให้ผู้เรียนเพื่อเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ ที่กำหนดไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 36-37) กล่าวว่า การเรียนการสอน หมายถึง การส่งเสริม ให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ทัศนคติของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการ คิด การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริงและใฝ่เรียนใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรผสมผสานคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กันไป ด้วย บรรยากาศในชั้นเรียนควรเอื้อต่อการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

ชูเกียรติ โพธิ์มัน (2548 : 15) กล่าวว่า การเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยการใช้วิธีการบอก แนะนำ ชี้นำ ชักจูง แสดง สาธิต หรืออาจใช้หลายๆ วิธีรวมกัน

สมเดช สีแสง (2550 : 344) กล่าวว่า การเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็น กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่และเกิดทักษะในการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พิศนา เขมมณี (2553 : 5) กล่าวว่า การสอน หมายถึง การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ความหมายของการสอนเปลี่ยนไปจากการถ่ายทอดความรู้ มาเป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งต้องอาศัยวิธีหลากหลาย แนวความคิดที่ได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไป

กูด (Good. 1973 : 75 ; อ้างถึงในสนาะ วงษ์ทองดี. 2549 : 25) ได้ให้ความหมายของการ สอนไว้เป็น 2 นัย คือ การสอน หมายถึง การให้การศึกษาอบรมสั่งสอนนักเรียนตามสถานต่างๆ ไป การสอนหมายถึง การจัดสถานการณ์หรือจัดกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยง่าย

สรุปได้ว่า การสอน หมายถึง วิธีการ หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่ครูใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้ ไปยังผู้เรียน รวมทั้งพฤติกรรมของครูที่เป็นตัวอย่างให้แก่ผู้เรียน

การใช้สื่อการเรียนการสอน

ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการสอนมีบทบาทและมีความสำคัญอย่างมากในการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ให้มีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้รวดเร็ว การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนควรมีหลากหลายวิธีการและหลายช่องทาง ทั้งนี้ผู้สอนต้องจัดทำสื่อการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดความเข้าใจได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปใดประเภทใด สื่อการสอนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น ในการจัดทำและการใช้สื่อการสอนนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจถึงลักษณะเฉพาะและคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิด เพื่อให้สามารถเลือกใช้สื่อได้เหมาะสมและมีคุณภาพ ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างราบรื่น บังเกิดผลดีในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของผู้สอนให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพราบรื่น ผู้สอนต้องทำความเข้าใจและฝึกวิธีการใช้สื่อเหล่านั้นให้คล่องแคล่วก่อนนำไปใช้จริงในชั้นเรียน มีการวางแผนการใช้งานให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่จัดเตรียมไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน และมีการปรับปรุงให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันตลอดเวลาการจัดการเรียนการสอน จะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรจำเป็นต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอน หรือวัสดุอุปกรณ์การสอนหลายๆอย่าง มาใช้ประกอบการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมต่างๆดังนั้นจึงทำให้สื่อการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ทุกระดับ ซึ่งนักวิชาการทางการศึกษาได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้พอสรุป ดังนี้

สำนักวิชาการมาตรฐานการศึกษา (2549 : 13) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการ วัสดุ ของจริง สิ่งต่างๆ และธรรมชาติที่อยู่รอบตัว ซึ่งสามารถเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามที่หลักสูตรกำหนด เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสือเสริมสร้างประสบการณ์ ชุดการเรียนการสอน แบบฝึกหัด/แบบฝึกทักษะ แหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี

ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ (2550 : 154) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลสาระสนเทศหรือเป็นตัวกลางให้ข้อมูลส่งผ่านจากผู้ส่งหรือแหล่งส่ง ไปยังผู้รับ เพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสื่อสารกันได้ตรงวัตถุประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 27) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนรู้ว่าเป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนการจัดสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเองหรือ

ปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 220) ได้ให้ความหมายของงานสื่อการสอนว่าเป็นการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพทางด้านวิชาการใน ด้านงานบริการสื่อการสอนจะมีการจัดหาสื่อการสอนเพื่อไว้บริการ

พุกกัน ไอที (2552 : 1) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบัน ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ใน หนังสือเรียน กระดานดำ ไวท์บอร์ดหรือแผ่นใสเท่านั้น เนื่องจากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามี บทบาทมากยิ่งขึ้น จึงทำให้การเรียนซึ่งอยู่ในรูปแบบปกติกลายมาเป็นการเรียนรูปแบบ e-learning รวมถึงสื่อการสอนที่อยู่ในรูปแบบเดิมก็กลายมาเป็นการเรียนรู้บนคอมพิวเตอร์

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553 : 8) กล่าวว่า นวัตกรรมทางการเรียนการสอนเป็นสิ่งใหม่ๆ ที่ สร้างขึ้นเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหรือพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่แนวคิด รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ สื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

พิมพ์ แก้วเครือ (2555 : 1) กล่าวว่า นักการศึกษาเรียกชื่อสื่อการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่นอุปกรณ์การสอน โสตทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษาสื่อการเรียนการสอนสื่อการศึกษา เป็นต้น สื่อการเรียนการสอนช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ครูสามารถ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้มากขึ้นและยังช่วยให้ครูมีความรู้มากขึ้นด้วย ในการจัด แหล่งวิชาการที่เป็นเนื้อหาเหมาะสมแก่การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายในการสอน ช่วยครูในด้าน การคุมพฤติกรรมการเรียนรู้และสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนสื่อการสอนช่วยส่งเสริม ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมหลายรูปแบบ เช่นการใช้ศูนย์การเรียนรู้ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสาธิต การแสดงนาฏการ เป็นต้นช่วยให้ครูผู้สอนได้สอนตรงตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน และยังช่วยในการขยายเนื้อหาที่เรียนทำให้การสอนง่ายขึ้นช่วยประหยัดเวลาในการสอนนักเรียน มีเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น

สรุป การใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การนำเอาวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้เป็น ตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการ สอนที่กำหนดไว้

การวัดผลและประเมินผล

ความหมายของการวัดผลและประเมินผล

เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของการวัดผลและประเมินผล จะเห็นได้ว่ากระบวนการ

ทั้งสองนั้นดำเนินการต่อเนื่องกัน เมื่อทำการวัดผลแล้วจะนำรายละเอียดข้อมูลจากการวัดผลมาพิจารณาประเมินผล ผลของการประเมินจะถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผลของการวัดเป็นสำคัญ ถ้าผลการวัดนั้นถูกต้องก็จะทำให้ผลการประเมินตรงตามความเป็นจริงและเชื่อถือได้ แต่ถ้าการวัดผลมีข้อผิดพลาด ได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องก็จะทำให้ผลการประเมินเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริงด้วย ดังนั้นการวัดผลประเมินผลจึงมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2545 : 24) กล่าวว่า การจัดและประเมินผลการศึกษา หมายถึง การประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของนักเรียนต่อจุดประสงค์ของวิชานั้นๆ อย่างมีหลักเกณฑ์

สมบูรณ์ ดันยะ (2545 : 11) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการในการตัดสินใจ ลงสรุปคุณลักษณะ หรือพฤติกรรมที่เจริญก้าวหน้าในตัวนักเรียนว่ามีค่าเพียงพอหรือไม่ หรือมีคุณภาพดีระดับใด ทั้งนี้ย่อมอาศัยกฎหรือเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อเป็นหลักในการเปรียบเทียบ ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ผลการวัด (Measurement) ทำให้ทราบสภาพความจริงของสิ่งที่ประเมินว่ามีปริมาณเท่าไร มีคุณสมบัติอย่างไรเพื่อนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณา เกณฑ์พิจารณา (Criteria) ในการตัดสินใจหรือลงสรุปว่าสิ่งใดดีแล้ว ใช้ได้หรือไม่ได้นั้น จะต้องมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับใช้เปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้จากการวัดและการตัดสินใจ (Decision) เป็นการชี้ขาดหรือสรุปผลการเปรียบเทียบระหว่างผลการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าสอดคล้องกันหรือไม่ทั้งนี้ การตัดสินใจที่ดีต้องอาศัยการใช้วิจารณญาณพิจารณาอย่างถ้วนถี่ทุกแง่มุมและกระทำอย่างยุติธรรม โดยอาศัยสภาพและความเหมาะสมต่างๆ ประกอบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 28) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินใจ ผลการเรียนรู้ ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2551 : 99) กล่าวว่า การวัดเป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมาย หรือเปรียบเทียบลักษณะต่าง ๆ การวัดคุณสมบัติทางกายภาพ ผลที่ได้จากการวัดเป็นจำนวนตัวเลข จุดมุ่งหมายของการวัดผลนั้นเป็นการตรวจสอบการสอนของครูอาจารย์ และการเรียนของผู้เรียน ในด้านการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ

ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านเจตคติและการประเมินผล เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริงและการกระทำ บางที่ขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบ การพิจารณาประเมินแต่ละครั้ง จะประกอบด้วยผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เกณฑ์การพิจารณาและการตัดสินใจเป็นการชี้ขาดหรือสรุปผลการเปรียบเทียบผลการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 173) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่าเป็นกระบวนการที่เกิดจากการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวัด มาทำการพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุมเพื่อหาข้อสรุปด้วยคุณธรรม และการวัดผล คือ การค้นหาคุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือวัดอย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลตามหน่วยวัดของเครื่องมือ นั้น ๆ ที่เรียกว่า ข้อมูล

สมพล พงศ์ไทย (2554 : 40 – 48) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลผู้เรียนว่าเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์การศึกษาที่ได้วางแผนไว้ หลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ การประเมินผล มี 2 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) การวัดเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป คือ 2) ตัดสินผล เพราะฉะนั้นในกระบวนการประเมินผลจะต้องเริ่มด้วยการวัดก่อน แล้วตามด้วยการตัดสินผลเสมอ ซึ่งสองประการนี้เป็นทักษะที่สำคัญของครู

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556 : 8) สรุปได้ว่า หลักการในการดำเนินการวัดและประเมินผล นั้นต้องทำอย่างเป็นระบบมีความเชื่อมั่น เป็นกลางและมีความยุติธรรม ด้วยเครื่องมือที่เหมาะสมกับการประเมินและสามารถวัดพฤติกรรมได้ สามารถประเมินในสิ่งที่ปฏิบัติได้จริง ใช้ข้อมูลจากหลายแห่งประกอบกัน รวมทั้งให้คนอื่นมาส่วนร่วมและมีการนำผลที่ได้มาสะท้อนและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กลีฟฟอร์ด (Guilford. 1965 : 5) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการจัดค่าตัวเลขให้แก่วัตถุหรือเหตุการณ์โดยมีกฎเกณฑ์

สมิธและอดัมส์ (Smith & Adams. 1966 : 225) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูล ข้อความ หรือข่าวสารอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเที่ยงตรง และมีมาตรฐาน เพื่อวัดและประเมินคุณลักษณะ หรือพฤติกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์หรือตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้

การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

ความหมายของสภาพแวดล้อม

รวีวรรณ ชินะตระกูล (2540 : 7) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม มีอิทธิพลเกี่ยวข้องถึงกันเป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกันผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างและทำลายอีกส่วน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2544 : 235) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สรรพสิ่ง ข้อกำหนด กฎเกณฑ์ และกิจกรรมทั้งหลายที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น

ชัชพล ทรงสุนทรวงษ์ (2548 : 10) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เกิดขึ้นได้เองจามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้นประกอบด้วยสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมเป็นประ โยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์

ความหมายของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

วิชัย วรรณพุด (2547 : 27) แบ่งการจัดสภาพแวดล้อมเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางด้านวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด
3. สภาพแวดล้อมทางสังคมปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอน และระหว่างนักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน และร่วมโรงเรียน
4. สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ หมายถึง ระบบการบริหารจัดการในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักตากรปฏิบัติงานให้สำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจกัน เอื้อต่อการเรียนของนักเรียนและรวมถึงการจัดสิ่งต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

ชะลอ ไกรทอง (2547 : 10) กล่าวว่า ประเภทของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สาธารณูปโภค สนามกีฬา สวนหย่อม บริเวณโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ต่าง ๆ

2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน การบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์

3. สภาพแวดล้อมทางการบริหารการจัดการ ได้แก่ ระบบการบริหารการจัดการภายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมกันทำงานและอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข

วิกรม ทิพย์วิบูลย์ชัย (2548 : 63 – 64) ได้จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสะอาดของอาคารสถานที่ ด้านความสะอาดของบริเวณโรงเรียน ด้านความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรภายในบริเวณโรงเรียน ด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้นักเรียน และด้านความปลอดภัยในสถานที่

ความหมายของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

การจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นงานที่สำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวางแผนงาน การดำเนินงานตามแผนการควบคุมและการตรวจสอบแผน และการประเมินผล ในส่วนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนซึ่งถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญมากของการจัดการสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2540 : 5 – 7) ได้ให้ความหมายของการจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมหมายถึง การดำเนินการอย่างมีระบบระเบียบ และขั้นตอนในการนำทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือมนุษย์ที่สร้างขึ้นใช้อย่างเหมาะสมเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ โดยมีผลเสียต่อระบบสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และไม่เป็นพิษภัยต่อมนุษย์ สัตว์ พืช และสิ่งต่าง ๆ ในระบบแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อที่จะได้มีทรัพยากรที่มนุษย์ต้องการใช้ได้ตลอดไป ขั้นตอนของการจัดการสิ่งแวดล้อม คือ

1. การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการสิ่งแวดล้อม
2. การสำรวจและวิเคราะห์สถานการณ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การวางแผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อม
4. การดำเนินงานตามแผนและการควบคุมตรวจสอบแผน
5. การประเมินผล
6. การเขียนรายงาน

สรุปได้ว่าในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ การจัดสถานที่ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยต่อผู้เรียน และการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ระหว่างครู ผู้เรียน และชุมชน

การสร้างคุณลักษณะในงานอาชีพ

การสร้างคุณลักษณะในงานอาชีพให้แก่ศิษย์นั้น ครูจะต้องทำให้ศิษย์ของตนทำงานได้ โดยให้หัวใจครูวิชาชีพ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558 : 1)

1. ความรักดี หมายถึง ความศรัทธาและความเชื่อมั่นของผู้เรียนที่มีต่อครู-อาจารย์ สถาบันการศึกษา และความรู้ที่ได้จากสถาบันการศึกษานั้น ๆ รวมทั้งการมีนิสัยที่ครูจกนอบน้อมเคารพ ให้เกียรติกับผู้อาวุโส และสำนึกในบุญคุณและตอบแทนผู้มีพระคุณเสมอ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้เรียนมีความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อครู/อาจารย์ของตนเองสูงมากอาจถูกมองว่าเป็นความดีดั่ง ซึ่งเป็นลักษณะของผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูงหรือเรียนเก่ง มีครู/อาจารย์ที่เก่งและสถานศึกษาที่เรียนอยู่ก็มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม ยิ่งทำให้เกิดความมั่นใจในภูมิปัญญาของตนจนไม่รับฟังผู้อื่น เมื่อผู้เรียนมีระดับของความศรัทธาหรือความภักดีต่อผู้สอนต่อสถาบัน และต่อตนเองในระดับสูงมาก จะทำให้ขาดการนับถือและศรัทธาผู้อื่น การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นสามารถฝึกได้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเป็นแบบอย่างที่ดีของ ครู/อาจารย์ขณะทำการสอน โดยไม่บั่นทอนความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียน และไม่สอนให้ยึดถือ “สถาบันนิยม” มากเกินไป ให้รู้จักสำนึกในบุญคุณของผู้มีพระคุณและมีจิตใจมุ่งตอบแทนผู้มีพระคุณอยู่เสมอ

2. ความประณีต หมายถึง ความละเอียดรอบคอบของผู้เรียนในการผลิตชิ้นงานที่มีคุณภาพได้ตรงตามที่กำหนดไว้ และใช้วัสดุได้อย่างประหยัดที่สุด ความประณีตในการปฏิบัติงานของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับความสุจริตรอบคอบในการแก้ปัญหา และการใช้วัสดุให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะถ้าไม่มีความสุจริตรอบคอบในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงานหรือระบบการผลิตย่อมนำมาซึ่งการใช้วัสดุอย่างสิ้นเปลือง การสร้างคุณลักษณะของความประณีตนั้น ครู/อาจารย์ควรเพิ่มการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหอย่างเป็นระบบมากขึ้นนอกจากจะสร้างคุณสมบัติที่ดีในการทำงาน แล้ว ยังทำให้ประหยัดวัสดุและค่าใช้จ่ายได้อีกด้วย ถึงแม้ว่าผู้เรียนในขณะที่กำลังศึกษาอยู่อาจไม่ตระหนักถึงการใช้วัสดุอย่างประหยัดเท่ากับการออกไปทำงานในสถานประกอบการจริง ๆ เพราะการใช้วัสดุที่ไม่ประหยัดจะทำให้ต้นทุนสูงขึ้น ซึ่งไม่เป็นผลดีทั้งผู้ปฏิบัติงานและสถานประกอบการ การฝึกให้ผู้เรียนใช้วัสดุอย่างประหยัด โดยสร้างแบบอย่างที่ดีในชั้นเรียนเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่สำคัญของครู/อาจารย์ ผู้สอนวิชาชีพ/วิชาช่าง

3. ความปลอดภัย หมายถึง การปฏิบัติงานและดูแลรักษาเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อบุคคล สิ่งของ และถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญของวิชาชีพ/วิชาช่าง โดยเฉพาะช่างในโรงงาน

ทุกประเภทต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในโรงฝึกงาน กระบวนการผลิต การบริหารความปลอดภัยในโรงฝึกงาน การดูแลของครู/อาจารย์ผู้ควบคุมบริเวณที่เครื่องจักรกำลังทำงาน การหมั่นตรวจเช็คดูแลเครื่องจักร การผลิตเปลี่ยนอาจารย์ให้ดูแลเครื่องจักรและการผลิตเป็นระยะๆ จะสามารถเป็นแบบอย่างของการสร้างนิสัยให้รู้จักตระหนักในเรื่องความปลอดภัยให้กับผู้เรียนได้

วูดและเพย์นีย์ (Wood & Payne. 1998 : 79) ได้เสนอวิธีการรับสมัครพนักงานของสถานประกอบการซึ่งจะพิจารณาจากข้อมูลส่วนตัว การตอบคำถาม การวัดทัศนคติ และความสามารถด้วยวิธีต่าง ๆ กัน แต่สิ่งสำคัญและใช้มากที่สุดก็คือการสัมภาษณ์ เพราะสามารถใช้ประเมินเจตคติต่องานหรืออาชีพของผู้สมัครงานได้ตรงตามความต้องการของนายจ้างมากกว่าวิธีอื่น ๆ การสัมภาษณ์มักจะเน้นวัดผู้สมัครงานที่เจตคติมากกว่าความรู้ และทักษะ เช่นการพิจารณาจากการแต่งกายของผู้สมัคร ซึ่งจะชี้วัดให้เห็นถึงความประณีตต่อตนเองของผู้สมัคร

อาเซียน (Asian Development Bank. 1998 : 4) ได้แสดงทัศนะถึงคุณลักษณะของพนักงานในสถานประกอบการที่สังคมไทยต้องการมากที่สุด คือคุณลักษณะด้านเจตคติที่มีต่องานและการทำงาน หรือนิสัยการทำงาน โดยให้ความสำคัญมากกว่าความรู้ และทักษะ

จึงสรุปได้ว่า การสอนวิชาชีพนั้น ครูจะต้องสร้างให้ลูกศิษย์ความเชื่อมั่นต่อสถาบันและตัวผู้สอนเองให้ได้เป็นอันดับแรก แล้วจึงปลูกฝังคุณสมบัติที่ดีในการทำงานในด้านต่างๆ เช่น ความประณีต ความสามารถในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา ความประหยัด รวมทั้งความตระหนักในด้านความปลอดภัย อันเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนวิชาชีพ จึงจะส่งผลให้ลูกศิษย์มีงานทำและสามารถประกอบสัมมาชีพได้ มีเจตคติและนิสัยที่ดีในการทำงานตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการซึ่งเป็นนายจ้าง

รูปแบบการสอนวิชาชีพและทัศนะเกี่ยวกับการสอนวิชาชีพ

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนวิชาชีพและทัศนะเกี่ยวกับการสอนวิชาชีพไว้ดังนี้

อำนาจ เถาตระกูล (2551 : 40 - 42) กล่าวว่า การสอนอาชีพที่มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพเป็นสิ่งสำคัญ มีจุดมุ่งหมายที่จะนำไปสู่ความมั่นคงของสมรรถนะอาชีพแท้ให้ฝังอยู่ในตัวผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ที่เพียงพอต่อการนำไปใช้งานจริงได้ แต่การเรียนการสอนในปัจจุบันพบว่า นักเรียนที่เรียนตามแนวทางที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้เป็นหลักสูตรปกติ ไม่ได้สอนฐานสมรรถนะอาชีพแท้ เมื่อจบการศึกษาไปแล้ว นักเรียนมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอต่อการใช้งานในอาชีพนั้น ความรู้ความสามารถไม่เท่าทันภาระงานและเทคโนโลยีที่สถาน

ประกอบการดำเนินการอยู่ ที่สำคัญสมรรถนะของงานที่ได้จากการเรียนการสอนในสถานศึกษา ปัจจุบันมีสมรรถนะต่ำกว่าสมรรถนะที่สถานประกอบการต้องใช้ในการทำงานจริง จึงเป็นเหตุให้นักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษาด้วยวิธีการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้น ไม่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ แนวทางที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ต้องเริ่มที่ตัวครูผู้สอนจะต้องรู้จักสมรรถนะแท้ของอาชีพก่อน แล้วจึงนำไปสอนให้แก่ นักเรียน ฝึกฝนนักเรียนต่อไป ครูผู้สอนต้องเริ่มต้นที่วิเคราะห์หาสมรรถนะอาชีพแท้และนำเอาสมรรถนะอาชีพแท้เหล่านั้น ไปบูรณาการลงในหลักสูตรรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ โดยยึดหลักแนวปฏิบัติการบูรณาการสมรรถนะอาชีพซึ่งจะต้องดำเนินการในระดับสาขาวิชาและทำการสอนยึดฐานสมรรถนะ ผลลัพธ์ที่ได้นักเรียนจะมีสมรรถนะอาชีพฝังอยู่ในตัว

ปริญญา ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา (2542 : 127 - 128) กล่าวว่า ครูผู้สอนที่มีความรู้ทางเนื้อหาวิชาอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอ ผู้สอนจะต้องรู้จักสร้างสรรค์บรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสภาพห้องเรียน สภาพการเรียนด้วย โดยการนำเทคนิคในการสอนและวิธีสอนที่ดีไปใช้ให้ได้ผลในชั้นเรียน การสอนสนุกสนาน ครูผู้สอนสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพของชั้นเรียน ด้วยบุคลิกภาพของครูดังต่อไปนี้

1. ครูธุรกิจต้องเป็นผู้เข้มแข็ง ครูที่ดีจะต้องสามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้สนใจในการเรียน ครูจะต้องพยายามศึกษาค้นคว้า และค้นคว้าให้ทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวงการธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต จึงจะทำให้ชั้นเรียนก้าวหน้าและสนุกสนานในการเรียน มีบรรยากาศเข้มแข็ง สามารถเป็นนักแสดงที่ดี นอกจากนั้นการแต่งกายของครูก็เป็นส่วนหนึ่งที่เรียกร้องความสนใจของนักเรียน ครูที่ดีควรแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยและเหมาะสมกับเหตุการณ์ การแต่งกายให้สุภาพมิได้หมายความว่าครูจะต้องใช้เสื้อผ้าหรูหรา ราคาแพง และเปลี่ยนแบบใหม่ ๆ อยู่เสมอ แต่จะต้องแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อย ใช้เสื้อผ้าที่ราคาพอสมควรฐานะ สีสันไม่ฉูดฉาดบาดตานักเรียนจนเกินไป โดยคำนึงถึงความประหยัดเป็นหลัก

2. ครูธุรกิจจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ครูที่มีความรู้บางครั้งก็มิได้มีความชำนาญในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ นักเรียน ดังนั้นครูที่ดีต้องรู้หลักการสอน มีเทคนิค และวิธีการถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนและบุคคลทั่วไป ความรู้ที่ถ่ายทอดให้ ถ้านักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้จะช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในตัวครู พร้อมทั้งจะรับฟังและปฏิบัติตาม

3. ครูธุรกิจจะต้องเป็นผู้ที่มีหลักการและเหตุผล ครูจะต้องยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนอย่างมีเหตุผล และเป็นกิจกรรมเพื่อที่จะได้เลือกวิธีสอน และกิจกรรมให้เหมาะสมกับภูมิหลังของนักเรียน ในการที่จะให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อลดช่องว่างของนักเรียน

และขจัดความเคร่งครัดเกินความจำเป็นในชั้นเรียน อันจะทำให้การเรียนการสอนมีแต่ความเพลินและสนุกสนาน

4. ครูธุรกิจจะต้องรับรู้ว่าการสอนบางครั้งก็ได้รับความสนุกสนาน บางครั้งก็ประสบกับความผิดหวังอย่างคาดไม่ถึง ด้วยเหตุนี้ครูจึงไม่ควรตั้งความหวังไว้สูงเกินไป ทั้งนี้เพราะความสำเร็จในการสอนขึ้นอยู่กับภูมิหลังของนักเรียนแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน และขึ้นอยู่กับอารมณ์และความสามารถในการสอนของครูด้วย

5. ครูธุรกิจจะต้องเป็นประชาธิปไตย ครูธุรกิจควรจะต้องยึดหลักการของประชาธิปไตย เคารพและยึดมั่นในสิทธิของแต่ละบุคคล เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ไม่ใช่ใช้นโยบายรุนแรงหรือเป็นผู้บงการให้นักเรียนต้องปฏิบัติตามคำสั่งอยู่ตลอดเวลา ควรจะได้เคารพ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นบ้าง ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์ ความสามัคคี และมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน ข้อเสนอแนะของนักเรียนบางประการอาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องในโอกาสต่อไป

ประกาศรี อมรสิน (2533 : 536 - 537) กล่าวว่า คุณลักษณะของครูผู้สอนวิชาธุรกิจไว้ 4 ประการ คือ บุคลิกภาพส่วนตัว ต้องมีบุคลิกภาพของความเป็นครูหรือเรียกว่า "จิตวิญญาณครู" เช่น แต่งกายเหมาะสม มีความสุภาพอ่อน โชน มีเมตตากรุณา มีขันติ มีความกระตือรือร้น มีลักษณะของผู้นำ มีอารมณ์ขัน มีศรัทธาและความภาคภูมิใจในความเป็นครูของตน นอกจากนี้ ครูที่สอนวิชาธุรกิจควรมีบุคลิกภาพลักษณะเป็นนักธุรกิจประกอบการหรืออาจจะต้องมี "วิญญาณของความเป็นนักธุรกิจ" ด้วยเช่น ความคล่องแคล่วว่องไว มีทัศนคติที่กว้างไกล มีการบริหารเวลาและวางแผนอย่างเหมาะสม มีความเที่ยงธรรม มีจรรยาวิชาชีพและคุณธรรม มีความอดทนขยันหมั่นเพียร มีความพยายามไม่ย่อท้อ ฉะนั้น ครูผู้สอนวิชาธุรกิจจึงจำเป็นต้องมีบุคลิกในหลายลักษณะเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อเป็นแบบอย่างและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและก่อให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ ครูต้องมีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง หมายถึง ผู้ที่มีความเป็นครูนั้นจะต้องมิใช่มีความรู้เฉพาะแต่ในตำราเท่านั้น แต่มีความจำเป็นจะต้องมีความรู้ที่กว้างขวางในหลายด้าน ได้แก่ ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนที่เป็นองค์ประกอบทางธุรกิจ และมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาที่สอนพร้อมทั้งแสวงหาความรู้ในรายละเอียดวิชาที่อยู่ในหลักสูตรรายวิชา เพื่อนำมาวางแผนการสอนเรียงลำดับตามความยากง่ายของเนื้อหา ความต่อเนื่องของรายละเอียด เนื้อหาสิ่งที่สำคัญคือ ต้องมีความสามารถในการสอน หมายถึง มีความสามารถทางด้านเทคนิควิธีสอนซึ่งเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ครูทุกคนจะต้องมี ต้องฝึกฝนและปฏิบัติให้เกิดความชำนาญและมีทักษะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง องค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ครูมีเทคนิคการสอนที่มี

และรับรู้จากการได้ยินและจดจำได้ ร้อยละ 20 แต่ถ้าหากทั้งอ่าน ได้เห็น ได้ฟัง ในเวลาเดียวกัน จะสามารถจดจำได้ถึง ร้อยละ 50 และถ้ายังร่วมในการสนทนาหรือร่วมในกิจกรรมนั้นด้วยแล้วจะสามารถจดจำได้ถึง ร้อยละ 90 ซึ่งการเรียนรู้โดยการให้บททวนและทำซ้ำ ๆ ก็เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนอีกแบบหนึ่ง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าว เป็นขบวนการที่เกิดจากการกระทำบททวนให้ดีขึ้น ดังนั้น จึงควรให้ผู้เรียนได้บททวนและปฏิบัติตามคำสอนอยู่เสมอ สภาพการเรียนรู้จึงจะเกิดและมีการพัฒนาดีขึ้น และอาจจัดการเรียนรู้โดยวิธีการให้ผู้เรียนมีความซาบซึ้งในสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น การสอนวิธีนี้เป็นการสอนงานฟาร์มหรืออาชีพเกษตรจะต้องสอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีปัจจัยต่าง ๆ มากมายมีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรในปัจจุบัน ในการสอนอาชีพทำฟาร์มจึงต้องสอนทุก ๆ ด้านเป็นระบบพร้อมกัน ไปจะแยกส่วนออกเป็นส่วน ๆ ไม่ได้ เพราะทุกอย่างทุก ๆ ระบบทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น การพิจารณาจัดสอนความรู้ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้ที่เคยสอนหรือนักเรียน ได้รู้แล้ว จึงเป็นสิ่งที่สมควรทำและเป็นหลักการที่จำเป็นเพราะจะสะดวกต่อการสอนของครูและการเรียนของนักเรียน หนึ่ง การรับรู้ของบุคคลเป็นสิ่งที่ครูเกษตรควรเข้าใจ หากไม่เข้าใจในส่วนนี้ การสอนอาจเป็นปัญหาได้ เหมือนกัน การรับรู้ของคนนั้นเป็นการยอมรับตระหนักถึงสิ่งหนึ่ง ๆ ในแง่มุมของคุณภาพ ปริมาณ คุณลักษณะ ทำให้เกิดมีแนวคิดประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป จะเห็นได้ว่านักเรียนนักศึกษาแต่ละคนที่มาเรียนอาชีวศึกษาเกษตรย่อมมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน มีพื้นฐานความคิดที่แตกต่างกัน ในการสอนของครูจึงจำเป็นต้องกำหนดความ ุ้พื้นฐานและปรับฐานความรู้ของนักเรียนนักศึกษาให้มีสภาพการรับรู้ที่มีพื้นฐานเท่ากัน หรือใกล้เคียงกันการเรียนรู้ข้อมูลหรือวิทยาการใหม่ ๆ การอาชีวศึกษาเกษตรจะต้องให้นักเรียนนักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ด้วยตัวของเขาเอง เป็นการฝึกผู้เรียนให้ตระหนักว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องใฝ่หาความรู้ การศึกษามีชีวิตและการมีชีวิตอยู่ต้องศึกษา

สรุปได้ว่า ในการสอนวิชาชีพนั้น ควรมุ่งเน้นไปที่สมรรถนะอาชีพเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและประสบการณ์ในวิชาชีพเพียงพอที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริง โดยครูผู้สอนอันเป็นหัวใจสำคัญนั้นจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพที่จะสอนเป็นอย่างดี และจะต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีการจัดทำแผนการสอน และโครงการสอนเป็นอย่างดี มีเทคนิคที่ดีในการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน รู้จักการจัดการชั้นเรียนที่เหมาะสมกับการสอนวิชาชีพนั้น ๆ จึงจะทำให้การสอนวิชาชีพประสบผลสำเร็จ

บทบาทหน้าที่ของครู ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

ครู เป็นบุคลากรในสถานศึกษาที่มีความสำคัญอย่างมาก ต่อการจัดการเรียนการสอนและผลผลิตที่ได้จากการจัดการศึกษาจะมีความสัมพันธ์กันระหว่างครูกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาอาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2549 : 9) ได้ระบุถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครูอาชีวศึกษาไว้ว่า ครู มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาคณะและวิชาชีพ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและสถานประกอบการเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยลักษณะการปฏิบัติ ดังนี้

1. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. จัดอบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. ปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา
4. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
5. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนและสถานประกอบการเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
6. ทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

สรุปได้ว่านอกจากหน้าที่หลักของครูคือ การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพแล้วครูยังต้องมีหน้าที่ในการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียนและคนในชุมชนตลอดจนสถานประกอบการ เพื่อร่วมมือกันเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น โดยครูต้องทำการศึกษาวิเคราะห์วิจัยและประเมินผลแล้วนำมาพัฒนาการเรียนการสอน นอกจากนี้ครูยังต้องทำหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ผลการวิจัยในประเทศ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนา การสอนของครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ดังนี้

นรินทร์ ภัคดี (2550 : 120 – 133) ทำการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา สายอาชีพของนักเรียน นักศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่ชลบุรี เขต 1 พบว่า นักเรียน นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาสายอาชีพโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการ เรียนรู้และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการ เรียน และด้านวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียน นักศึกษาที่อายุและระดับการศึกษา ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาสายอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียน นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการ จัด การศึกษาสายอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่านักเรียน นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา สายอาชีพ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านวัดผล ประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนและด้านวัดผลประเมินผล แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รติกร นันทวิสิทธิ์ (2551 : 105 – 115) ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา คหกรรมศาสตร์ ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษา คณะคหกรรมศาสตร์ ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่กำลัง ศึกษาทุกสาขาวิชา พบว่า ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการเตรียมการสอน ด้านประสิทธิภาพ การสอน ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรง และด้านการประเมินผลการสอน ครูผู้สอนในหมวดวิชา สามัญอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนในหมวดวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ด้านกิจกรรมการสอน ครูผู้สอนในหมวดวิชาสามัญและครูผู้สอนในหมวดวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีเพศ ต่างกัน มีความเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนในหมวดวิชาสามัญ ด้านด้านแรงจูงใจและ การเสริมแรง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นมีความสัมพันธ์ กันอย่างมี ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่ระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความเห็นต่อพฤติกรรม การสอนของครูผู้สอนในหมวดวิชาสามัญและหมวดวิชาชีพ ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่เรียนต่างสาขาต่างกันมีความเห็นต่อพฤติกรรมการสอน

ของครูผู้สอนในหมวดวิชาสามัญในด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านประสิทธิภาพการสอน ด้าน
 แรงจูงใจและการเสริมแรง ด้านการประเมินผลการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนและครูผู้สอน
 หมวดวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการเตรียมการสอน ด้านประสิทธิภาพการสอน
 ด้านกิจกรรมการสอน ด้านการประเมินผลการสอน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำรวจ ขอดเยี่ยมแกร (2554 : 197 – 215) ทำการศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู
 ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัยเกษตร
 และเทคโนโลยีบุรีรัมย์ พบว่า ครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของผู้เรียนทั้งหมด
 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูตามความคิดเห็นของผู้เรียน
 ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน ยกเว้นรายชื่อในเรื่องการ
 ประเมินผลผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม และการจัดใช้อาคารเรียน ได้อย่าง
 เหมาะสม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูตาม
 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน
 ยกเว้นผู้เรียนที่มีอายุน้อยกว่า 16 ปี และผู้เรียนที่มีอายุมากกว่า 18 ปี เห็นว่าด้านการจัดบรรยากาศ
 สภาพแวดล้อมในบางข้ออยู่ระดับปานกลาง แตกต่างจากผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 16 - 18 ปี ในเรื่อง
 การปฏิบัติการสอนที่ได้รับมอบหมายทันตามกำหนด การจัดใช้อาคารเรียนและจัดความพร้อมของ
 สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน ได้อย่างเหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01
 ตามลำดับ ผู้เรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันและอยู่ในระดับมาก
 ผู้เรียนในระดับชั้น ปวส. มีความเห็นด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมบางข้ออยู่ในระดับ
 ปานกลาง ในเรื่องการกระตือรือร้นต้องการปฏิบัติงานให้สำเร็จ การจัดความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก
 การสร้างมนุษยสัมพันธ์ของครูที่มีต่อผู้เรียน การใช้อาคารเรียนได้อย่างเหมาะสมและ
 ความพร้อมของห้องปฏิบัติการมีเพียงพอ ผู้เรียนในระดับชั้น ปวช. และระดับชั้น ปวส. มี
 ความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ผู้เรียนที่เรียนสาขาวิชาต่างกันมี
 ความเห็น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากยกเว้นผู้เรียนในบางสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นในระดับ
 ปานกลางและแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ผู้เรียนคิดเห็นว่า
 พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูที่มีปัญหาได้แก่วิธีการสอนที่ไม่หลากหลาย ขาดความรู้และ
 ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน พูดยาไม่สุภาพ และไม่รับผิดชอบต่อเวลาสอนที่ได้รับ
 มอบหมาย ผู้เรียนเสนอแนะให้มีการสอนภาคปฏิบัติมากกว่าการสอนภาคทฤษฎี ควรจัดทัศนศึกษา
 เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

อเททยา แก้วศรีหา (2558 : 103 – 105) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32 พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน และด้านบุคลิกภาพของครู ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านภาระงานของครู 2) ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดเนื้อหา 3) ปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพของครู ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านภาระงานของครู ส่วนด้านเจตคติต่อการสอน ไม่แตกต่างกัน และตัวแปรพยากรณ์ดังกล่าวร่วมกันสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนได้ร้อยละ 50.83 ($R^2 = 0.5083$)

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพการสอนของครูพบว่า การปฏิบัติงานของครูมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันในหลายด้านซึ่งมีผลกระทบกันเป็นลูกโซ่ เช่นด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ความรู้และประสบการณ์ของครูผู้สอน ความสะอาดและเหมาะสมของสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่ผู้สอนเป็นมิตรกับผู้เรียน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ความสัมพันธ์กลุ่มของผู้เรียน ความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนต้องการให้เน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี เป็นต้น

งานวิจัยต่างประเทศ

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนา การสอนของครูวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา มีดังนี้

บรอยเรส (Broyles. 2004 : 89) ทำการศึกษาหลักสูตรและสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการศึกษเกษตร ในวิชาวิทยาศาสตร์เกษตร ประเทศอินเดีย ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์เกษตร ต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ รูปแบบที่ใช้สอนให้เหมาะสมกับหลักสูตร พบว่า ในการสอนวิทยาศาสตร์ เกษตรนั้น นักการศึกษาเกษตร ไม่เห็นความสำคัญของสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน จุดประสงค์ของการศึกษาเพื่อให้รู้หลักการและส่วนประกอบที่สำคัญในการสอนวิทยาศาสตร์ เกษตร การวิจัยครั้งนี้ใช้การเก็บข้อมูลตามรูปแบบของเดลฟาย ประชากรที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 17 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักการศึกษาเกษตร ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้อำนวยการวิทยาลัยการ อาชีพ การสำรวจเป็นแบบสอบถาม ทำการสำรวจสองรอบตามรูปแบบของเดลฟาย รอบแรก ประเด็นในการศึกษาทั้งหมดมี 49 ประเด็น เนื้อหาในการสอบถามจะคล้ายคลึงกับ รัฐเวอร์จิเนีย แคร์โรไลน่าและนิวยอร์ก และรอบที่สองผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติมอีก 41 ประเด็น สรุปได้ว่าหลักสูตร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในห้องวิทยาศาสตร์มีความสอดคล้องกันในการประยุกต์ใช้

กันเดอร์สัน (Gunderson. 2004 : 89) ทำการศึกษายุทธวิธีของอาชีพศึกษาต่อนักเรียน ที่สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียน โดยทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย แผนกวิชาบริหารธุรกิจ ทำการเปรียบเทียบกับนักเรียนอาชีพศึกษาที่ไม่ได้เรียนวิชา บริหารธุรกิจ ในปี ค.ศ. 1993 - 2000 กับนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ย 2.50 หรือต่ำกว่าเล็กน้อย พบว่า ไม่มี ความแตกต่างทางสถิติที่นัยสำคัญ .05 ในกลุ่มเกรดเฉลี่ย แบบทดสอบนักเรียนที่ออกกลางคันพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่ม โรงเรียนและพวกที่จบการศึกษาในหลักสูตรที่ สูงขึ้น

โรเบิร์ตส์และดายเออร์ (Roberts & Dyer. 2004 : 3) ทำการวิจัยแบบเดลฟายเพื่อกำหนด คุณลักษณะที่ดีของครูที่สอนทางการเกษตรจำนวน 40 ลักษณะ โดยแบ่งออกเป็นแปดด้าน ได้แก่ การสอน การเข้าร่วมและมีความรู้ทาง เอฟเอฟเอ (F F A) มีประสบการณ์ทางการเกษตร ความสัมพันธ์กับชุมชน การตลาด ความเป็นมืออาชีพ การวางแผนและการจัดการที่ดีและ คุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ ใต้อาชีพนักเรียน มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง มีความเข้าใจและดูแลครอบครัวหรือคู่สมรส มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความใจ กว้าง เปิดเผย มีการวางแผนการจัดการที่ดี และเป็นนักแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล จากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะต่างๆเหล่านี้ควรมีในตัวครูและมีความจำเป็นต้องการฝึกประสบการณ์ให้นักศึกษา ก่อนที่จะจบการศึกษาและออกไปเป็นครูที่ดี

มอลเคน (Malkan. 2009 : 236) ทำการวิจัยคุณภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ด้านอุตสาหกรรม ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาด้านอุตสาหกรรม ในระดับมัธยมศึกษาในรัฐมหาราช ประเทศอินเดีย พบว่า สถาบันฝึกอบรมด้านอุตสาหกรรม ยังมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาในด้านทักษะอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่พัฒนาทักษะของหลักสูตร โดยศูนย์วิชาการ คือ การฝึกงาน ฝึกอบรมเพิ่มเติม พื้นฐานด้านต่าง ๆ ธุรกิจและอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวข้อง และหลักสูตรแกนกลาง

จากผลการศึกษาการวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนในสายอาชีวศึกษา สถานศึกษา ครูผู้เกี่ยวข้องตลอดจนชุมชนนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกันเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องมีการเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา ทั้งนี้ ผู้วิจัยในต่างประเทศยังพบว่าคุณลักษณะที่ดีของครูสายอาชีพนั้นต้องเริ่มต้นมาตั้งแต่คุณลักษณะส่วนบุคคลของครู ซึ่ง ได้แก่ ใส่ใจนักศึกษา มีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความใจกว้าง เปิดเผยมีกการวางแผนการจัดการที่ดี และเป็นนักแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ผู้วิจัยเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามหัวข้อ ต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ครูที่ทำหน้าที่สอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 65 คน
2. กลุ่มตัวอย่างใช้ประชากร
3. ในการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำนวน 10 คน โดยเป็นครูผู้สอนหมวดวิชาทักษะชีวิต จำนวน 5 คน และครูที่สอนหมวดวิชาทักษะวิชาชีพ จำนวน 5 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำหน้าที่สอน
ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ปีการศึกษา 2559

ประเภทของครู	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ข้าราชการครู	49	49
ครูผู้ช่วย	4	4
พนักงานราชการ	9	9
ครูพิเศษสอน	3	3
รวม	65	65

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากตำราหนังสือและเอกสาร แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) ประกอบด้วย ประสิทธิภาพในการสอนและหมวดวิชาที่สอน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ซึ่งแต่ละด้านประกอบด้วยลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

จำนวน 50 ข้อ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 10) กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Form) ให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ตามความเห็นของครู ซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้าน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมาแล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดและสร้างเครื่องมือโดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการสอน ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และปรับแก้แบบสอบถามตามคำแนะนำ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 นายสุกุล สุวรรณธาดา วุฒิกการศึกษา D.O.D จาก มหาวิทยาลัย Zebu Doctor University ประเทศฟิลิปปินส์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.2 นายจตุพร มหาพรหม วุฒิกการศึกษา กศ.ม. สาขาภาษาและวรรณคดี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.3 นายวิรัตน์ อมรชัยกิจ วุฒิกการศึกษา วท.ม. (สาขาเกษตรศาสตร์) ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา

4. นำแบบสอบถามจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ถ้ามีค่าคะแนนความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ถือว่าใช้ได้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 269) และถ้าผู้เชี่ยวชาญมีคำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาไทยบางคำถามจะปรับปรุงตามคำแนะนำให้สมบูรณ์ ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

5. ปรับปรุงและแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ (Try out) กับครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (α) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น

ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.83 ซึ่งมีค่าสูงผ่านเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
ครั้งนี้

8. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อส่งถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา
2. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้วยตนเอง อธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามและกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้มารับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. แบบสอบถามที่ได้ทำการได้แจกไปคืนมาทั้งหมด จำนวน 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบปัญหาจากข้อเสนอแนะแล้วผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไป สัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาครูเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา ด้วยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ
ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติและการ
วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ
2. การศึกษาสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอเป็นข้อมูลเป็นตาราง ประกอบความเรียง

3. การเปรียบเทียบสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และหมวดวิชาที่สอน โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test Independent)

4. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอน ของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ เสนอ ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

5. เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) กำหนด ขอบเขตค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีความคิดเห็น ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีความคิดเห็น ในระดับมาก
2.51-3.50	มีความคิดเห็น ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	มีความคิดเห็น ในระดับน้อย
1.00-1.50	มีความคิดเห็น ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 44)

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม
	$\sum R$	คือ	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

-1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α) ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 261)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนรายข้อ
	s^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 86)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$(\bar{X})$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 86)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนข้อมูลแต่ละกลุ่ม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา
 จำแนกตามประสบการณ์ในการและหมวดวิชาที่สอน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตร
 ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 295)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้แจกแจงแบบ t-Distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มที่ 2
	s_1	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
	s_2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ตามสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และตามหมวดวิชาที่สอน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนาครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

ตอนที่ 5 ปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามที่ผู้วิจัยได้แบ่งไว้ 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงใน ตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการสอน		
ต่ำกว่า 10 ปี	28	43.10
10 ปี ขึ้นไป	37	56.90
รวม	65	100.00
หมวดวิชา		
หมวดวิชาทักษะชีวิต	23	35.40
หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ	42	64.60
รวม	65	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 65 คน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนมากที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 ส่วนประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 เมื่อจำแนกตามหมวดวิชาที่สอน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนมากที่สุด คือ หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 ส่วนหมวดวิชาทักษะชีวิต มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ดังตาราง 4.2 – 4.9 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยรวมและรายด้าน

สภาพการสอนของครู	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการวางแผนการสอน	4.35	0.26	มาก
2. ด้านการสอน	4.29	0.29	มาก
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.17	0.13	มาก
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.40	0.16	มาก
5. ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม	4.31	0.21	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	0.21	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า สภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาดังนี้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการวางแผนการสอน ($\bar{X} = 4.35$) ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.31$) ด้านการสอน ($\bar{X} = 4.29$) และด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการวางแผนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการวางแผนการสอน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีความรู้และเข้าใจในการจัดทำโครงการสอนและแผนการสอน	4.32	0.47	มาก
2. จัดทำโครงการสอนครบทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ	4.34	0.47	มาก
3. จัดทำแผนการสอนครบทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ	4.37	0.48	มาก
4. มีการจัดทำแผนการสอนที่เป็นปัจจุบัน	4.34	0.47	มาก
5. มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาและกำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.34	0.47	มาก
6. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนที่ชัดเจน	4.35	0.48	มาก
7. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหน่วยการสอน	4.42	0.49	มาก
8. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.42	0.49	มาก
9. มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาปรับปรุงแผนการสอน	4.29	0.55	มาก
10. มีการนำทรัพยากรที่มีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า	4.34	0.47	มาก
รวมเฉลี่ย	4.35	0.48	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า สภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการวางแผนการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 7 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหน่วยการสอน และข้อ 8 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาคือ ข้อ 3 จัดทำแผนการสอนครบทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.37$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 1 มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาปรับปรุงแผนการสอน ($\bar{X} = 4.29$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการสอน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสอน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ชี้แจงขอบข่ายเนื้อหา ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.35	0.48	มาก
2. แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.40	0.49	มาก
3. แนะนำวิธีเรียนที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน	3.92	0.32	มาก
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.34	0.47	มาก
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน	4.38	0.49	มาก
6. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะ	4.09	0.34	มาก
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง	4.34	0.47	มาก
8. รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	4.32	0.47	มาก
9. เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน	4.65	0.48	มากที่สุด
10. มีการบูรณาการสมรรถนะอาชีพลงในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.11	0.43	มาก
รวมเฉลี่ย	4.29	0.44	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่า สภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา ด้านการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 9 เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมาคือข้อ 2 แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 3 แนะนำวิธีเรียนที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.92$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. เลือกใช้สื่อที่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการสอน	4.20	0.40	มาก
2. สื่อการสอนที่ใช้มีคุณภาพที่ดี คงทน และเที่ยงตรงต่อเนื้อหา	4.35	0.48	มาก
3. ใช้สื่อที่สามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนได้ดี	3.97	0.24	มาก
4. จัดสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับผู้เรียน	4.18	0.39	มาก
5. ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง	4.26	0.44	มาก
6. เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่คุ้มค่ากับงบประมาณและเวลาในการจัดเตรียม	4.18	0.42	มาก
7. มีการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ	4.11	0.31	มาก
8. มีการปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย	4.12	0.33	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	0.37	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า สภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 สื่อการสอนที่ใช้มีคุณภาพที่ดี คงทน และเที่ยงตรงต่อเนื้อหา ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ข้อ 5 ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง ($\bar{X} = 4.26$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 ใช้สื่อที่สามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนได้ดี ($\bar{X} = 3.97$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดผลและประเมินผล	4.49	0.50	มาก
2. เลือกใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสม	4.42	0.49	มาก
3. วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง	4.69	0.46	มากที่สุด
4. วัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.28	0.48	มาก
5. จัดทำคลังข้อสอบมาตรฐานในแต่ละรายวิชา	4.49	0.56	มาก
6. ประเมินผลด้วยความถูกต้องและยุติธรรม	4.02	0.41	มาก
7. วัดผลและประเมินผลครบถ้วนตามจุดประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.49	มาก
8. นำผลจากการวัดและประเมินไปปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน	4.45	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย	4.40	0.48	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่า สภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 3 วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง อยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาคือ ข้อ 1 มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดผลและประเมินผล และข้อ 5 จัดทำคลังข้อสอบมาตรฐานในแต่ละรายวิชา ซึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.49$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 ประเมินผลด้วยความถูกต้องและยุติธรรม ($\bar{X} = 4.05$)

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ

ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. จัดสถานที่สอนหรือห้องสอนให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน	4.12	0.51	มาก
2. จัดสถานที่สอนหรือห้องสอนให้พอเพียงกับจำนวนผู้เรียน	4.55	0.50	มากที่สุด
3. จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเครื่องมือและเครื่องจักรครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ	4.09	0.49	มาก
4. จัดให้มีป้ายเตือน และป้ายแสดงวิธีการใช้เครื่องมือและเครื่องจักรครบถ้วน	4.43	0.63	มาก
5. จัดให้มีระบบแสงสว่าง ระบบระบายอากาศ และความดังของเสียงที่ปลอดภัย	4.05	0.44	มาก
6. จัดให้มีน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ	4.40	0.49	มาก
7. จัดให้มีห้องสุขาที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อการใช้งาน	4.40	0.49	มาก
8. จัดให้มีการจำหน่ายอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอ	4.45	0.61	มาก
9. จัดทำป้ายนิเทศ บอร์ด หรือนิทรรศการให้ความรู้แก่ผู้เรียน	4.34	0.47	มาก
10. จัดกิจกรรมทางวิชาการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์	4.34	0.61	มาก
11. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้สำหรับศึกษาด้วยตนเอง	4.37	0.48	มาก
12. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน	4.37	0.48	มาก
13. สร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน	4.42	0.49	มาก
14. เป็นต้นแบบการเรียนรู้ที่ดีของชุมชน	4.09	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย	4.31	0.52	มาก

จากตาราง 4.7 พบว่า สภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 2 จัดสถานที่สอนหรือห้องสอนให้พอเพียงกับจำนวนผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือ ข้อ 8 จัดให้มีการจำหน่ายอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอ ($\bar{X} = 4.45$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 จัดให้มีระบบแสงสว่าง ระบบระบายอากาศ และความดังของเสียงที่ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.05$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและหมวดวิชาที่สอน ปรากฏผล ดังตาราง 4.8 - 4.9 ดังนี้

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการสอน	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการวางแผนการสอน	4.38	0.28	4.32	0.25	0.87
2. ด้านการสอน	4.35	0.31	4.24	0.28	1.49
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.14	0.09	4.19	0.16	1.33
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.24	0.14	4.39	0.17	0.69
5. ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม	4.37	0.18	4.27	0.22	1.92
เฉลี่ยรวม	4.33	0.20	4.26	0.21	1.36

จากตาราง 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา
จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการสอน	ทักษะชีวิต		ทักษะวิชาชีพ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการวางแผนการสอน	4.35	0.23	4.35	0.28	0.00
2. ด้านการสอน	4.31	0.31	4.27	0.29	0.44
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.21	0.15	4.14	0.12	1.96
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.44	0.18	4.38	0.15	1.31
5. ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม	4.36	0.21	4.28	0.20	1.35
เฉลี่ยรวม	4.33	0.21	4.29	0.21	1.22

จากตาราง 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพการสอนของครู
ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน พบว่า
โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอนของ
ครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

จากการรวบรวมปัญหาและแนวทางพัฒนาที่เป็นคำถามปลายเปิดมีข้อสรุป ดังแสดงใน
ตาราง 4.10 ดังนี้

ตาราง 4.10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนา เพื่อการพัฒนา
การสอนของครูในวิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีนครราชสีมา

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนา	จำนวน
1.	ด้านการวางแผนการสอน	
	1.1 ปัญหา	
	1. แผนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร	21
	2. ไม่มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนการสอน	17
	3. ครูขาดความรู้ในการวางแผนการสอน	15
	4. ครูขาดโอกาสในการวางแผนร่วมกัน	10
	5. แผนการสอนไม่ชัดเจน	8
	1.2 แนวทางพัฒนา	
	1. ผู้บริหารและครูควรร่วมกันวางแผนการสอน	18
	2. มีการร่วมประชุมพิจารณาปรับปรุงแผนการสอนทุกปี	14
	3. ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนการวางแผนการสอน	13
	4. มีแผนการสอนที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้	10
2.	ด้านการสอน	
	2.1 ปัญหา	
	1. หลักสูตรและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัยตามเทคโนโลยี	32
	2. ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	27
	3. มีกิจกรรมมากเกินไป เวลาการเรียนการสอนไม่พอ	23
	4. การควบคุมดูแล ประพฤติกรรมการเรียน ไม่ทั่วถึง	19
	5. นักศึกษาขาดความสนใจในการเรียน	16
	2.2 แนวทางพัฒนา	
	1. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความเป็นจริง	25
	2. ควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและวิทยาการ	24
	3. ควรมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนที่หลากหลาย	19
	4. ควรมีมาตรการกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจและตั้งใจเรียน	13

ตาราง 4.10 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนา	จำนวน
3.	ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	
	3.1 ปัญหา	
	1. ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน	34
	2. สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย	31
	3. ขาดความรู้ในการผลิตสื่อที่ดึงดูดใจผู้เรียน	18
	4. ครูขาดความรู้ในการใช้สื่อประกอบการสอน	8
	3.2 แนวทางการพัฒนา	
	1. จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และทันสมัยเทคโนโลยี	32
	2. จัดอบรมการใช้สื่อให้กับครูผู้สอน	30
	3. จัดสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอทุกกลุ่มวิชา	24
	4. จัดวัสดุและอุปกรณ์ในการฝึกทักษะให้เพียงพอแก่นักศึกษา	21
4.	ด้านการวัดผลและประเมินผล	
	4.1 ปัญหา	
	1. ขาดความรู้ความเข้าใจการวัดผลและประเมินและวิธีการประเมินที่หลากหลาย	29
	2. การวัดผลและประเมินผลยังไม่ครอบคลุมในทุกๆ ด้าน	24
	3. ครูไม่มีทักษะในการวัดและประเมินผล	21
	4. ขาดการประเมินผลร่วมกับชุมชน ผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	18
	4.2 แนวทางการพัฒนา	
	1. ควรมีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมในทุกๆ ด้าน	30
	2. ผู้บริหารควรติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	27
	3. ควรจัดอบรมเรื่องการวัดและประเมินผล	24
5.	ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม	
	5.1 ปัญหา	
	1. สภาพแวดล้อมทั่วไปยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้	28
	2. มีผู้ดูแลรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมไม่เพียงพอ	27
	3. ห้องน้ำห้องสุขาไม่เพียงพอ	18

ตาราง 4.10 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนา	จำนวน
	4. การจัดเก็บและคัดแยกขยะไม่เป็นระบบ มีขยะล้น	16
	5.2 แนวทางการพัฒนา	
	1. ควรจัดให้มีห้องสำหรับการพักผ่อน หรือสันทนาการในทุกอาคารเรียน	24
	2. ควรมีกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดอย่างต่อเนื่อง	21
	3. ควรจัดซุ้มที่พักหรือที่นั่งเล่นให้มากขึ้น	20
	4. จัดให้มีสถานที่จอดรถให้เป็นสัดส่วนและเพียงพอ	18

จกตาราง 4.10 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา พบว่า

1. ด้านการวางแผนการสอน ครูแสดงความคิดเห็นดังนี้

ปัญหาเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) แผนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร (F = 21) รองลงมา 2) ไม่มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนการสอน (F = 17) และ 3) ครูขาดความรู้ในการวางแผนการสอน (F = 15)

แนวทางการพัฒนาพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา เรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) ผู้บริหารและครูควรร่วมกันวางแผนการสอน (F = 18) รองลงมา 2) มีการร่วมประชุมพิจารณาปรับปรุงแผนการสอนทุกปี (F = 14) และ 3) ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนการวางแผนการสอน (F = 13)

2. ด้านการสอน ครูแสดงความคิดเห็นดังนี้

ปัญหาเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) หลักสูตรและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัยตามเทคโนโลยี (F = 32) รองลงมา 2) ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน (F = 27) และ 3) มีกิจกรรมมากเกินไป เวลาการเรียนการสอนไม่พอ (F = 23)

แนวทางการพัฒนาพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา เรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความเป็นจริง (F = 25) รองลงมา 2) ควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและวิทยาการ (F = 24) และ 3) ควรมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนที่หลากหลาย (F = 19)

3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูแสดงความคิดเห็นดังนี้

ปัญหาเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน (F = 34) รองลงมา 2) สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย (F = 31) และ 3) ขาดความรู้ในการผลิตสื่อที่ดึงดูดใจผู้เรียน (F = 18)

แนวทางการพัฒนาพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา เรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและทันสมัย (F = 32) รองลงมา 2) จัดอบรมการใช้สื่อให้กับครูผู้สอน (F = 30) และ 3) จัดสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอทุกกลุ่มวิชา (F = 24)

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูแสดงความคิดเห็นดังนี้

ปัญหาเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) ขาดความรู้ความเข้าใจการวัดผลและประเมินและวิธีการประเมินที่หลากหลาย (F = 29) รองลงมา 2) การวัดผลและประเมินผลยังไม่ครอบคลุมในทุกๆ ด้าน (F = 24) และ 3) ครูไม่มีทักษะในการวัดและประเมินผล (F = 21)

แนวทางการพัฒนาพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา เรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) ควรมีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมในทุกๆ ด้าน (F = 30) รองลงมา 2) ผู้บริหารควรติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (F = 27) และ 3) ควรจัดอบรมเรื่องการวัดและประเมินผล (F = 24)

5. ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม ครูแสดงความคิดเห็นดังนี้

ปัญหาเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) สภาพแวดล้อมทั่วไปยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ (F = 28) รองลงมา 2) มีผู้ดูแลรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมไม่เพียงพอ (F = 27) และ 3) ห้องน้ำห้องสุขาไม่เพียงพอ (F = 18)

แนวทางการพัฒนาพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา เรียงลำดับจากข้อที่มีค่าความถี่สูงไปต่ำ คือ 1) ควรจัดให้มีห้องสำหรับการพักผ่อนหรือสันทนาการในทุกอาคารเรียน (F = 24) รองลงมา 2) ควรมีกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดอย่างต่อเนื่อง (F = 21) และ 3) ควรจัดซื้อที่พักรู้อาบน้ำที่นั่งเล่นให้มากขึ้น (F = 20)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา

จากเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามผู้วิจัยพบแนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู ผู้วิจัยได้นำสภาพปัญหาการ

พัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ที่พบในแต่ละด้านไป สัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน สรุปได้แนวทางการพัฒนาการสอนของครู ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาครูในการด้านการวางแผนการสอน

- 1.1 ส่งเสริมให้ครูสามารถวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้เรียน มีส่วนร่วม มีการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ
- 1.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับการเรียนรู้
- 1.3 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็น ผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเอง

2. แนวทางในการพัฒนาครูด้านการสอน

- 2.1 ส่งเสริมให้ครูเกิดการสอนแบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนได้เกิด การเรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลายเรื่องเดียวกัน และนักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วย ตนเองในวิชาที่เรียน
- 2.2 ส่งเสริมให้ครูได้พานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่
- 2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย

3. แนวทางในการพัฒนาครูด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

- 3.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำ ระบบแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อ การเรียนรู้ โดยรวบรวมแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ที่มีเนื้อหาสาระที่ตรงกับหลักสูตรหรือสนอง ความสนใจของผู้เรียน หรือจ้างผู้เชี่ยวชาญจัดทำข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
- 3.2 ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองในด้านการใช้เทคโนโลยี โดยให้ ครูเข้ารับการอบรมฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยี
- 3.3 ส่งเสริมให้ครูจัดทำศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เพื่อ ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์
- 3.4 ส่งเสริมให้ครูจัดการสอนด้านเทคโนโลยีด้านการศึกษาค้นคว้า โดยให้ผู้เรียนใช้ E - Library ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในโลกสารสื่อสารที่ไร้ขีดจำกัด

4. แนวทางในการพัฒนาครูด้านการวัดผลและประเมินผล

- 4.1 ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้อง กับการเรียนรู้ที่กำหนดและใช้วิธีการที่หลากหลาย
- 4.2 ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนครอบคลุม ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

4.3 ส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนมี คุณภาพตามหลักการวัด และประเมินผล

4.4 ส่งเสริมให้ครูใช้เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนอิงพื้นฐานความรู้เดิมและทำลาย ความสามารถของผู้เรียน

5. แนวทางในการพัฒนาครูด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม

5.1 ส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เร้าความสนใจและ เสริมแรงให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

5.2 ส่งเสริมให้ครูเปิด โอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นในขณะจัด การเรียนการสอนอย่างเสรี

5.3 ส่งเสริมให้ครูจัดห้องเรียนสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าเรียน

5.4 ส่งเสริมให้ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนเอาใจใส่ต่อผู้เรียนในขณะทำ การเรียนการสอนและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการสอนของครู ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ซึ่งผู้วิจัยจะสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และหมวดวิชาที่สอน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา แตกต่างกัน
2. ครูที่สอนในหมวดวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู ที่ทำหน้าที่สอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 65 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 65 คน ในการตอบแบบสอบถาม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากตำรา หนังสือและเอกสาร แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด รวมทั้งสิ้น 50 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.83

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างกลับคืนได้ จำนวน 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2 ศึกษาสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอเป็นข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.3 การเปรียบเทียบสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และหมวดวิชาที่สอน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับ ปัญหาและ แนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่และ คำนวณหาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4.5 ความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการสอนของครูใน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ใช้การจัดคำถามเข้าประเด็นเดียวกันแล้วนำเสนอเป็น ความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีนครราชสีมา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวางแผนการสอน ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม ด้านการสอน และ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนในวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนในวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนาเกี่ยวกับสภาพการ สอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ดังนี้

4.1 ด้านการวางแผนการสอน

สภาพปัญหา คือ ครูจัดทำแผนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร ไม่มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนการสอน ครูขาดความรู้ในการวางแผนการสอน

แนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารและครูควรร่วมกันวางแผนการสอนมีการร่วมประชุมพิจารณาปรับปรุงแผนการสอนทุกปี ครูควรมีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนการวางแผนการสอน

4.2 ด้านการสอน

สภาพปัญหา คือ หลักสูตรและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย ตามเทคโนโลยี ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีกิจกรรมมากเกินไป เวลาในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ

แนวทางพัฒนา คือ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย และสอดคล้องกับความเป็นจริง ควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและวิทยาการ ควรมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนที่หลากหลาย

4.3 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

สภาพปัญหา คือ ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ครูขาดความรู้ในการผลิตสื่อที่ดึงดูดใจผู้เรียน

แนวทางพัฒนา คือ จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและทันสมัยเทคโนโลยี จัดอบรมการใช้สื่อให้กับครูผู้สอน จัดสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ ทุกกลุ่มวิชา

4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

สภาพปัญหา คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจการวัดผลและประเมินผลและวิธีการประเมินที่หลากหลาย การวัดผลและประเมินผลยังไม่ครอบคลุมในทุกๆ ด้าน ครูไม่มีทักษะในการวัดและประเมินผล

แนวทางพัฒนา คือ ควรมีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมในทุกๆ ด้าน ผู้บริหารควรติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องควรจัดอบรมเรื่องการวัดและประเมินผล

4.5 ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม

สภาพปัญหา คือ สภาพแวดล้อมทั่วไปยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีผู้ดูแลรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่เพียงพอ และมีห้องน้ำห้องสุขาไม่เพียงพอ

แนวทางพัฒนา คือ ควรจัดให้มีห้องสำหรับการพักผ่อนหรือสันทนาการ ในทุกอาคารเรียน ควรมีกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดอย่างต่อเนื่องและควรจัดพื้นที่พักผ่อนหรือที่นั่งเล่นให้มากขึ้น

5. การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมาที่พบในแต่ละด้านไป สัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน สรุปได้ดังนี้

5.1 แนวทางการพัฒนาครูในการด้านการวางแผนการสอน

5.1.1 ส่งเสริมให้ครูสามารถวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้เรียน มีส่วนร่วม มีการใช้เทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

5.1.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับการเรียนรู้

5.1.3 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็น ผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเอง

5.2 แนวทางในการพัฒนาครูด้านการสอน

5.2.1 ส่งเสริมให้ครูเกิดการสอนแบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนได้เกิด การเรียนรู้ จากกิจกรรมที่หลากหลายเรื่องเดียวกัน และนักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วย ตนเองในวิชาที่เรียน

5.2.2 ส่งเสริมให้ครูได้พานักเรียน ไปศึกษานอกสถานที่

5.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย

5.3 แนวทางในการพัฒนาครูด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

5.3.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำ ระบบแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อ การเรียนรู้ โดยรวบรวมแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ที่มีเนื้อหาสาระที่ตรงกับหลักสูตรหรือสนอง ความสนใจของผู้เรียน หรือจ้างผู้เชี่ยวชาญจัดทำข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

5.3.2 ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองในด้านการใช้เทคโนโลยี โดยให้ ครูเข้ารับ การอบรมฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยี

5.3.3 ส่งเสริมให้ครูจัดทำศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เพื่อ ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียน ได้ใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

5.3.4 ส่งเสริมให้ครูจัดการสอนด้านเทคโนโลยีด้านการศึกษาค้นคว้า โดยให้ ผู้เรียนใช้ E - Library ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในโลกสารสื่อสารที่ไร้ขีดจำกัด

5.4 แนวทางในการพัฒนาครูด้านการวัดผลและประเมินผล

5.4.1 ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ที่กำหนดและใช้วิธีการที่หลากหลาย

5.4.2 ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนครอบคลุม ด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

5.4.3 ส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนมี คุณภาพตาม หลักการวัดและประเมินผล

5.4.4 ส่งเสริมให้ครูใช้เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนอิงพื้นฐานความรู้ เดิมและทำ ทายความสามารถของผู้เรียน

5.5 แนวทางในการพัฒนาครูด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม

5.5.1 ส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่สร้างความสนใจและ เสริมแรงให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

5.5.2 ส่งเสริมให้ครูเปิด โอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นในขณะ จัดการเรียนการสอนอย่างเสรี

5.5.3 ส่งเสริมให้ครูจัดห้องเรียนสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าเรียน

5.5.4 ส่งเสริมให้ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนเอาใจใส่ต่อผู้เรียนในขณะทำ การเรียนการสอนและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

อภิปรายผล

จากการศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทาง พัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา ในด้านต่าง ๆ และ มีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการสอนและ การดำเนินงานต่าง ๆ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน คุณภาพของการศึกษา และคุณภาพของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา เน้นการบริหารที่เกี่ยว กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นจุดประสงค์สูงสุดด้านภารกิจของวิทยาลัย หรือสถานศึกษา ผู้บริหารได้ใช้ความรู้ ความสามารถ และทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน ประกอบกับการมีการ

ปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้าน อาจเนื่องจากการสอนที่ใช้มีคุณภาพที่ดี คงทน และเที่ยงตรงต่อเนื้อหา เลือกใช้สื่อที่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน คือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ส้ารวย ยอดเยี่ยมแกร (2554 : 197 – 215) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ ที่พบว่า ครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของผู้เรียนทั้งหมดโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและหมวดวิชาที่สอน ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน อาจเนื่องจากครูผู้สอนถึงแม้จะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติต่างกัน แต่บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอนของครู ด้านวิชาการเนื้อหาสาระ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้มีขึ้นในการเรียนการสอน เป็น ไปตามหลักสูตร นโยบาย ขอบเขต และแผนการเรียนการสอนที่วิทยาลัยกำหนด สอดคล้องกับ โอภาส ชอบรส (2555 : 58 - 59) ที่ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของครูในศูนย์เครือข่ายพันธมิตรประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติการสอนต่างกัน มีความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของครูในศูนย์เครือข่ายพันธมิตรประณีต อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากครูผู้สอน หมวดวิชาทักษะชีวิต และหมวดวิชาทักษะวิชาชีพต่างมีจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน ที่มุ่งให้ความรู้ ประสบการณ์ ทักษะและแนวความคิดให้แก่ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ประโยชน์การประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต และการพัฒนาศักยภาพของตัวผู้เรียนตามแนวทางหลักของการอาชีวศึกษา ในแนวทางและทิศทางเดียวกัน จึงทำให้ครูผู้สอนได้รับรู้ถึงสภาพการดำเนินการเกี่ยวกับการสอนเท่ากันๆ จึงมีความคิดเห็นต่อการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ วินัย สุขพงษ์ไทย (2552 : 92 - 95) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่า ความต้องการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนขยายโอกาส

ทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม
วิชาเอก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยีนครราชสีมา พบว่าครูผู้สอนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาเพิ่มเติม
มากที่สุด คือจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และทันสมัย เทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
ครูผู้สอนนั้นมีความต้องการในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เพื่อใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน
เนื่องจากวิทยาลัยยังขาดการประเมินผลการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการจัดการเรียน
การสอนของครู ว่าสื่อที่ใช้มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการสำรวจความ
ต้องการใช้เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์การสอน เพื่อที่จะนำไปสู่กระบวนการผลิตและพัฒนาสื่อ และ
จัดหาจัดซื้อตามความต้องการของครูผู้สอนให้ทันยุคทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล
ศรีทอง (2553 : 70 - 74) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนของครู โรงเรียนในอำเภอ
คูระบุรี เขตพื้นที่การศึกษาพังงา พบว่า แนวทางในการพัฒนาครูในการปฏิบัติงานด้านการเรียน
การสอน พบว่า 1) ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมา
จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ และ 2) พัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน โดยครูจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้หลากหลาย โดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล
และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรพงษ์ สวนดี (2552 : 101 - 106) ได้ศึกษาการศึกษาปัญหาและ
แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัด
กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 4 พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียน
การสอนของครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 4
ดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูควรได้รับการอบรมการผลิตสื่อ เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
แล้วผลิตสื่อใช้เองจากวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น และสื่อทางเทคโนโลยี โดยขอรับการแนะนำ
นิเทศเพิ่มเติมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ดูแล ควรเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียน
การสอน ได้มาตรฐาน มีความคงทนแข็งแรงและสวยงาม และความจัดหาต้นแบบและตัวจริง
นอกจากนี้ศึกษานอกสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยีนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการสอน พบว่า ข้อ 9 มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาปรับปรุงแผนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรมีการระดมสมองและบุคลากรทุกฝ่ายร่วมจัดทำแผนการเรียนการสอน ร่วมปรึกษาหารือ วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ด้านการตลาดหรือความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น หรือภาคสังคม เพื่อนำมาวางแผนและกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

1.2 ด้านการสอน พบว่า ข้อ 3 แนะนำวิธีเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ครูผู้สอนจึงควรมีความเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้เหมาะสม มีการเสริมสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เรียน สร้างความเชื่อมั่นในวิชาชีพเกษตรที่สามารถเป็นอาชีพที่มั่นคงได้

1.3 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ข้อ 3 ใช้สื่อที่สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรมีการใช้สื่อเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำเทคนิคและวิธีสอนใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถาบันให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ข้อ 6 ประเมินผลด้วยความถูกต้องและยุติธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรจัดระบบการติดตาม การนิเทศ การควบคุมตรวจสอบการวัดผล ประเมินผลของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งยังควรส่งเสริมให้มีการประเมินจากภายนอก โดยให้บุคคลภายนอก เช่น หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ผู้ปกครอง หรือประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนของสถาบัน

1.5 ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมพบว่า ข้อ 5 จัดให้มีระบบแสงสว่าง ระบบระบายอากาศ และความดังของเสียงที่ปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา มีการจัดความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน จัดเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ป้องกันเพื่อความปลอดภัยให้เพียงพอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการพัฒนาด้านสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

2.3 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการสอน ของสถาบันอาชีวศึกษาอื่นๆ ทั้งสถาบันการศึกษาของรัฐ และเอกชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2547). **ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผล การศึกษาตามหลักสูตร ปวศ. พ.ศ. 2546 พ.ศ. 2547**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2558). **แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขา วิชาชีพ**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เขียน วันทนิยตระกูล. (2544). "การเขียนแผนการสอนคือภารกิจของครู." สืบค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2555, จาก <http://www.lanna.mbu.ac.th>.
- _____. (2553). **หลักการและวิธีการสอน**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา.
- ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2548). **มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยงค์ พรหมวงศ์. (2552). **เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการสอน**. นนทบุรี : สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556). **การพัฒนาหลักสูตร : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชะลอ ไกรทอง. (2547). **พรรณนะของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร การศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ชูเกียรติ โพธิ์มัน. (2548). **นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา**. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี.
- ทิตนา แจมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธากาพิมพ์
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. (2542). **กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการบริหารอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.

พิมพ์ แก้วเครือ. (2555). สื่อการเรียนการสอน. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2555, จาก

<http://www.sps.lpru.ac.th.html>.

พู่กัน ไอที. (2552). คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ : เสริมวิทย่อินฟอร์เมชั่นเทคโนโลยี.

ภาวिका ธาราศรีสุทธิ. (2550). การจัดการและการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหาร
การศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2540). วิทยาการสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงเรียนและชุมชน. พิมพ์
ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

รติกร นันทวิสิทธิ์. (2551). ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการ
การสอนของครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศึกษาศาสตร์
เพื่อชุมชน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2540). การศึกษากระบวนการสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา : ศูนย์
หนังสือ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วิกรม ทิพย์วิบูลย์ชัย. (2546). ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ปกครองในด้านการจัด
บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนนิลประพันธ์ เขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

วิกรม ทิพย์วิบูลย์ชัย (2548). ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ปกครองในด้านการจัด
บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนนิลประพันธ์ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต.

วิชัย วรรณพุด. (2547). ทรรศนะของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายใน
โรงเรียนประจำวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา. (2555). วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา.
สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2555, จาก <http://www.kasetkorat.ac.th/web2553.html>.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2541). คู่มือวิจัยเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วิระยุทธ สุดสมบูรณ์. (2548). สภาพการจัดการอาชีวศึกษาตามแนวทางปัญจะปฏิรูปของผู้บริหาร
สถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. (การบริหาร
อาชีวศึกษา). เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สมคิด สร้อยน้ำ. (2542). หลักการสอน. อุตรธานี : สถาบันราชภัฏอุตรธานี.

สมเดช สีแสง. (2550). คู่มือการบริหารโรงเรียน สถานศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ.

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สมบูรณ์ ต้นยะ. (2545). การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

_____. (2548). การวิจัยทางการศึกษา. นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.

สมพล พงศ์ไทย. (2554). หลักการและแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในทศวรรษใหม่และการวัดผลและ
ประเมินผลการศึกษาในมิติใหม่. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมัคร สาริก. (2551). การศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาดุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).

อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิต พอยท์.

เสนอ ภิรมย์จิตรผ่อง. (2542). การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย. อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

สิทธิ์ สายหล้า. (2543). ศาสตร์และศิลป์ความเป็นครู. นครราชสีมา: ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

สิริเทพ สุวรรณาศ และคณะ. (2544). การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน.
ขอนแก่น : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน.
กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). หลักการทำและการเขียนผลงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ปัญญาชน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2544). มาตรฐานและแนวดำเนินการเพื่อการปฏิรูป
สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2549). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). **แนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำรวย ยอดเยี่ยมแกร. (2554). **พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อเททยา แก้วศรีหา. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เอกรินทร์ สี่มหาศาลและสุปรารณา บุคตะนันท์. (2546). **การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตยาลัย.
- อำนาจ เดชชัยศรี. (2542). **สื่อการศึกษาพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : พิมพ์พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- อำนาจ เถาตระกูล. (2551). **คู่มือการเขียนแผนการสอน/การเรียนรู้มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพและบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ปัญจะปริทัศน์.
- Asian Development Bank. (1998). **Reevaluation of Second Vocational Education Project(Loan No. 441-THA [SF]) in Thailand**. Asian Development Bank, IES : THA 98015.
- Broyles, T.W. (2004). "Curriculum and Facilities for Agricultural Education : An Agriscience Approach", **Doctoral Dissertation**. Virginia Polytechnic and State University. UMI ProQuest Digital Dissertation (UMI Order No. 3241104).
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill Book.
- Guilford, J. P. (1954). **Psychometric methods**. New York : McGraw-Hill.
- Guilford, J. P. (1965). **Fundamental statistics in psychology and education**. 4th ed. New York : McGraw-Hill.
- Gunderson, M.M. (2004). "A study of the influence Vocational Education has on Students' Ultimate Academic Success", **Doctoral Dissertation**. University of Central Florida, UMI ProQuest Digital Dissertation (UMI Order No. 3162094).

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๑๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสุกุล สุวรรณธาดา

ด้วย นายวศิน เรืองจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยมี อาจารย์ ดร. ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒
โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘
มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๑๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวิรัตน์ อมรชัยกิจ

ด้วย นายวศิน เรืองจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยมี อาจารย์ ดร. ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๑๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายจตุพร มหาพรหม

ด้วย นายวศิน เรืองจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยมี อาจารย์ ดร. ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๑๑๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์

ด้วย นายวศิน เรืองจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายวศิน เรืองจันทร์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณมา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๑๑๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

ด้วย นายวศิน เรืองจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมาด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยีนครราชสีมา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามที่มุ่งสำรวจสภาพ ปัญหาและแนวทางการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ใน 5 ด้าน ซึ่งแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการสอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องว่าง ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ประสบการณ์ในการทำงาน

( ) ต่ำกว่า 10 ปี

( ) 10 ปีขึ้นไป

2. หมววิชาที่สอน

( ) หมววิชาทักษะชีวิต

( ) หมววิชาทักษะวิชาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ใน 5 ด้าน จำนวน 50 ข้อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง ตามเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

สภาพการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านการวางแผนการสอน					
1. มีความรู้และเข้าใจในการจัดทำโครงการสอนและแผนการสอน					
2. จัดทำโครงการสอนครบทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ					
3. จัดทำแผนการสอนครบทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ					
4. มีการจัดทำแผนการสอนที่เป็นปัจจุบัน					
5. มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาและกำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจน					
6. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนที่ชัดเจน					
7. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหน่วยการสอน					
8. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน					
9. มีการระดมความคิดเห็นเพื่อพิจารณาปรับปรุงแผนการสอน					
10. มีการนำทรัพยากรที่มีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า					
ด้านการสอน					
1. ชี้แจงข้อบ่งชี้เนื้อหา ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
2. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
3. แนะนำวิธีเรียนที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน					
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้เหมาะสมกับเนื้อหา					
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน					
6. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะ					
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง					
8. รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน					
9. เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน					
10. มีการบูรณาการสมรรถนะอาชีพลงในกิจกรรมการเรียนการสอน					

สภาพการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน					
1. เลือกใช้สื่อที่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการสอน					
2. สื่อการสอนที่ใช้มีคุณภาพที่ดี คงทน และเที่ยงตรงต่อเนื้อหา					
3. ใช้สื่อที่สามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนได้ดี					
4. จัดสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับผู้เรียน					
5. ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง					
6. เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่คุ้มค่ากับงบประมาณและเวลาในการจัดเตรียม					
7. มีการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ					
8. มีการปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย					
ด้านการวัดผลและประเมินผล					
1. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดผลและประเมินผล					
2. เลือกใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสม					
3. วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง					
4. วัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5. จัดทำคลังข้อสอบมาตรฐานในแต่ละรายวิชา					
6. ประเมินผลด้วยความถูกต้องและยุติธรรม					
7. วัดผลและประเมินผลครบถ้วนตามจุดประสงค์การเรียนรู้					
8. นำผลจากการวัดและประเมิน ไปปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน					
ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม					
1. จัดสถานที่สอนหรือห้องสอนให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน					
2. จัดสถานที่สอนหรือห้องสอนให้พอเพียงกับจำนวนผู้เรียน					
3. จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเครื่องมือและเครื่องจักรครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ					

สภาพการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม (ต่อ)					
4. จัดให้มีป้ายเตือน และป้ายแสดงวิธีการใช้เครื่องมือและเครื่องจักรครบถ้วน					
5. จัดให้มีระบบแสงสว่าง ระบบระบายอากาศ และความดังของเสียงที่ปลอดภัย					
6. จัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ					
7. จัดให้มีห้องสุขาที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อการใช้งาน					
8. จัดให้มีการจำหน่ายอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอ					
9. จัดทำป้ายนิเทศ บอร์ด หรือนิทรรศการให้ความรู้แก่ผู้เรียน					
10. จัดกิจกรรมทางวิชาการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์					
11. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้สำหรับศึกษาด้วยตนเอง					
12. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน					
13. สร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน					
14. เป็นต้นแบบการเรียนรู้ที่ดีของชุมชน					

ตอนที่ 3 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนา

1. ด้านการวางแผนการสอน

1.1 ปัญหา

.....

.....

.....

1.2 แนวทางพัฒนา

.....

.....

.....

2. ด้านการสอน

2.1 ปัญหา

.....

.....

.....

2.2 แนวทางพัฒนา

.....

.....

.....

3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

3.1 ปัญหา

.....

.....

.....

3.2 แนวทางพัฒนา

.....

.....

.....

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

4.1 ปัญหา

.....

.....

.....

4.2 แนวทางพัฒนา

.....

.....

.....

5. ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม

5.1 ปัญหา

.....

.....

.....

5.2 แนวทางพัฒนา

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายวศิน เรืองจันทร์ ผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา

.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วัน เดือน ปีที่สัมภาษณ์.....

เวลา.....

1. ท่านมีแนวทางการพัฒนาครูในการด้านการวางแผนการสอนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาครูด้านการสอนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

3. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาครูด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

4. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาครูด้านการวัดผลและประเมินผลอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาครูด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

จบการสัมภาษณ์เวลา.....

รวมเวลาที่สัมภาษณ์.....

ภาคผนวก จ

ค่า IOC และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

สรุปผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์เฉพาะ
ของแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยีนครราชสีมา

สภาพการสอน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ/คนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
นิยามศัพท์เฉพาะ					
1. ด้านการวางแผนการสอน					
ข้อคำถาม					
1. มีความรู้และเข้าใจในการจัดทำโครงการสอนและแผนการสอน	1	1	1	3	1
2. จัดทำโครงการสอนครบทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ	1	1	1	3	1
3. จัดทำแผนการสอนครบทุกรายวิชาที่รับผิดชอบ	1	1	1	3	1
4. มีการจัดทำแผนการสอนที่เป็นปัจจุบัน	1	1	1	3	1
5. มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาและกำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจน	1	1	1	3	1
6. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนที่ชัดเจน	1	1	1	3	1
7. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหน่วยการสอน	1	1	1	3	1
8. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	1	1	1	3	1
9. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหน่วยการสอน	1	1	1	3	1
10. มีการนำทรัพยากรที่มีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า	1	1	1	3	1
นิยามศัพท์เฉพาะ					
2. ด้านการสอน					
ข้อคำถาม					
1. ชี้แจงขอบข่ายเนื้อหา ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
2. แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1

สภาพการสอน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ/คนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
3. แนะนำวิธีเรียนที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน	1	1	1	3	1
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	3	1
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	3	1
6. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเป็นระยะ	1	1	1	3	1
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้ใหม่ๆด้วยตนเอง	1	1	1	3	1
8. รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	1	1	1	3	1
9. เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน	1	1	1	3	1
10. มีการบูรณาการสมรรถนะอาชีพลงในกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
นิยามศัพท์เฉพาะ					
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน					
ข้อคำถาม					
1. เลือกใช้สื่อที่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการสอน	1	1	1	3	1
2. สื่อการสอนที่ใช้มีคุณภาพที่ดี คงทน และเที่ยงตรงต่อเนื้อหา	1	1	1	3	1
3. ใช้สื่อที่สามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนได้ดี	1	1	1	3	1
4. จัดสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับผู้เรียน	1	1	1	3	1
5. ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง	1	1	1	3	1
6. เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่คุ้มค่ากับงบประมาณและเวลาในการจัดเตรียม	1	1	1	3	1
7. มีการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ	1	1	1	3	1
8. มีการปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย	1	1	1	3	1
นิยามศัพท์เฉพาะ					
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล					
ข้อคำถาม					
1. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดผลและประเมินผล	1	1	1	3	1

สภาพการสอน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ/คนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
2. เลือกใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสม	1	1	1	3	1
3. วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง	1	1	1	3	1
4. วัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1
5. จัดทำคลังข้อสอบมาตรฐานในแต่ละรายวิชา	1	1	1	3	1
6. ประเมินผลด้วยความถูกต้องและยุติธรรม	1	1	1	3	1
7. วัดผลและประเมินผลครบถ้วนตามจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1
8. นำผลจากการวัดและประเมินไปปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
นิยามศัพท์เฉพาะ					
5. ด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม					
ข้อคำถาม					
1. จัดสถานที่สอนหรือห้องสอนให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
2. จัดสถานที่สอนหรือห้องสอนให้พอเพียงกับจำนวนผู้เรียน	1	1	1	3	1
3. จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเครื่องมือและเครื่องจักรครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ	1	1	1	3	1
4. จัดให้มีป้ายเตือนและป้ายแสดงวิธีการใช้เครื่องมือและเครื่องจักรครบถ้วน	1	1	1	3	1
5. จัดให้มีระบบแสงสว่าง ระบบระบายอากาศ และความดังของเสียงที่ปลอดภัย	1	1	1	3	1
6. จัดให้มีน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ	1	1	1	3	1
7. จัดให้มีห้องสุขาที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อการใช้งาน	1	1	1	3	1
8. จัดให้มีการจำหน่ายอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอ	1	1	1	3	1

สภาพการสอน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ/คนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
10. จัดกิจกรรมทางวิชาการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์	1	1	1	3	1
11. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้สำหรับศึกษาด้วยตนเอง	1	1	1	3	1
12. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน	1	1	1	3	1
13. สร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน	1	1	1	3	1
14. เป็นต้นแบบการเรียนรู้ที่ดีของชุมชน	1	1	1	3	1

ค่า IOC มีค่ามากกว่า 0.5 ทุกข้อ ถือว่าข้อคำถามมีค่าที่ตรงเชิงเนื้อหา

สรุป ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถามเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการสอนของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมาว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เฉพาะ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

N of cases = 30.0   N of Items = 50

Alpha = .838

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายวศิน เรืองจันทร์
วันเดือนปีเกิด	25 พฤศจิกายน 2523
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 30340
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู วิทยฐานะชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 30340
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาปีที่ 6 (วิทย์ - คณิต) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2544	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2560	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์